

LIFE OrnamentallIAS

**Sofinancira
Evropska unija**

LIFE22-NAT-SI-LIFE OrnamentallIAS – 101107725

LIFE22-NAT-SI-LIFE-OrnamentallIAS/101107725

LIFE OrnamentallIAS

Poročilo D2.4: Črni, oranžni in beli sezname

Izveštaj D2.4: Crni, narančasti i bijeli popisi

Deliverable D2.4: Black, orange, and white lists

Junij/Lipanj/June, 2026

Kazalo vsebine

Poročilo D2.4: Črni, oranžni in beli seznam	3
LIFE OrnamentallIAS	4
Povzetek	5
Sažetak	6
Summary	7
Uvod	8
Priprava osnutkov seznamov okrasnih rastlin	9
Analiza okrasnih rastlin v Sloveniji in na Hrvaškem	10
Izbor rastlin za ekspertno oceno invazivnosti in priprava osnutkov seznamov	11
Izvedba delavnic za usklajevanje seznamov okrasnih rastlin	12
Splošni pristop izvedbe delavnic	12
Delavnice v Sloveniji	13
Radionice u Hrvatskoj	16
Rezultati delavnic in usklajevanja seznamov v Sloveniji	18
Ključne ugotovitve in skupni poudarki delavnic	20
Končni usklajeni seznam okrasnih rastlin za Slovenijo	20
Rezultati interdisciplinarnih radionica i doprinos procesu usklađivanja popisa u Hrvatskoj	42
Organizacija i provedba radionica	42
Ključni zaključci radionica	43
Doprinos hrvatskih radionica procesu usklađivanju popisa	44
Zaključek	48
Seznam kratic	50
Literatura	51

Poročilo D2.4: Črni, oranžni in beli sezname

Poročilo so pripravili:

- Zorica Zrim, Matjaž Mastnak, Arboretum Volčji Potok (AVP),
- Dubravka Dujmović Purgar, Vesna Židovec i Mihael Kušen, Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet (UNIZG FAZ),
- Sonja Rozman, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN).

Junij, 2026

LIFE OrnamentallIAS

Projekt se sofinancira v okviru programa LIFE, finančnega instrumenta Evropske unije za ukrepe na področju okolja in podnebja, ki ga upravlja CINEA v imenu Evropske komisije v programskem obdobju 2021-2027. Projekt “Preprečevanje in obvladovanje negativnih vplivov okrasnih invazivnih tujerodnih vrst rastlin na ogrožene evropsko pomembne habitatne tipe in vrste “ je izjemnega pomena za zaščito biotske raznovrstnosti v Sloveniji in na Hrvaškem, pa tudi širše. Projekt se izvaja v obdobju od 1. 10. 2023. do 30. 9. 2029. Pri izvedbi projekta sodelujejo partnerji iz Slovenije in Hrvaške: Zavod RS za varstvo narave (ZRSVN), Razvojna agencija Sora d.o.o. (RAS), Direkcija RS za vode (DRSV), Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS), Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije Kmetijsko gozdarski zavod Celje (KGZS-Zavod CE), Javni zavod Notranjski regijski park (NRP), Arboretum Volčji Potok (AVP), Simbio – Družba za ravnanje z odpadki d.o.o; Javna ustanova za upravljanje zaščitene področja in drugim zastičenim dijelovima prirode na področju Zagrebačke županije Zeleni prsten (Zeleni prsten), Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet (UNIZG FAZ).

Poročilo, ki je rezultat D2.4, je bilo pripravljeno v okviru naloge T2.3, projektnega sklopa 2 (DS2/WP2) (Tabela 1). Glavni cilj te naloge je v sodelovanju z različnimi deležniki in strokovnjaki na področju varstva narave, krajinske arhitekture, arhitekture, hortikulture ter drugih deležnikov kot so lokalne skupnosti in predstavniki ministrstev pripraviti usklajene sezname invazivnosti okrasnih rastlin in sicer:

- črni seznam invazivnih rastlin,
- oranžni seznam potencialno invazivnih rastlin in
- beli seznam priporočenih okrasnih rastlin.

Tabela 1: Izvedba naloge D2.4 v skladu s projektnim načrtom in potekom dela

DS	oznaka aktivnosti	opis aktivnosti	odgovorni partner	rok izvedbe
2	D2.4	Črni, oranžni in beli seznam	AVP	30.06.2026

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

FOND ZA ZAŠTITO OKOLIŠA I
ENERGETSKU UČINKOVITOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR
DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VODE

Projekt LIFE22-NAT-SI-LIFE OrnamentallIAS – 101107725 je sofinanciran s strani EU programa LIFE, Ministrstva Republike Slovenije za naravne vire in prostor ter sredstev Sklada Republike Hrvaške za zaščito okolja in energetske učinkovitost. Izraženi pogledi in mnenja so podana s strani avtorja in ne odražajo nujno stališč Evropske unije ali CINEA. Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti organ, ki dodeli pomoč.

Povzetek

V okviru aktivnosti T2.3 projekta LIFE OrnamentalIAS je bil izveden proces priprave in usklajevanja seznamov okrasnih rastlin glede na njihov invazivni potencial v Sloveniji in na Hrvaškem. Aktivnost je temeljila na rezultatih predhodnih analiz trga okrasnih rastlin ter popisov javnih in zasebnih zelenih površin, v okviru katerih je bilo evidentiranih več kot 2.800 rastlinskih taksonov, od tega več kot 1.800 tujerodnih. Zaradi velikega števila evidentiranih vrst je bil za podrobnejšo obravnavo pripravljen izbor 300 okrasnih rastlin, pri katerih je bila izvedena ekspertna ocena invazivnosti na podlagi poenostavljene metode hitre presoje tveganja.

Na podlagi rezultatov strokovne ocene invazivnosti so bili pripravljeni osnutki seznamov okrasnih rastlin glede na njihov invazivni potencial, ki so predstavljali strokovno podlago za nadaljnje usklajevanje z deležniki. V proces usklajevanja so bili vključeni predstavniki različnih sektorjev, ki sodelujejo pri načrtovanju, pridelavi, prodaji, uporabi in upravljanju okrasnih rastlin. V okviru projekta je bilo izvedenih dvanajst delavnic, pri čemer je bil v Sloveniji uporabljen pristop ločenega vključevanja posameznih skupin deležnikov, na Hrvaškem pa so bile delavnice organizirane s skupnim sodelovanjem vseh deležnikov.

Razprave so pokazale pomen preventivnega delovanja, zgodnjega prepoznavanja invazivnih vrst ter spodbujanja uporabe neinvazivnih in domorodnih alternativ. Poseben poudarek je bil namenjen usklajevanju strokovnih izhodišč z možnostmi njihove praktične uporabe v hortikulturi ter iskanju rešitev, ki so sprejemljive za različne deležnike. Proces usklajevanja je omogočil vključitev strokovnih argumentov in praktičnih izkušenj različnih sektorjev ter prispeval k oblikovanju končnih seznamov okrasnih rastlin.

Pomemben rezultat aktivnosti predstavljajo končni projektni sezname okrasnih rastlin za Slovenijo in Hrvaško, pripravljeni na podlagi strokovne ocene invazivnosti in doseženega konsenza med deležniki. Zaradi razlik v nacionalni zakonodaji, obstoječih sistemih upravljanja invazivnih tujerodnih vrst ter nacionalnih posebnosti ni bilo mogoče oblikovati enotnih seznamov za obe državi, zato so bili pripravljeni ločeni projektni sezname za Slovenijo in Hrvaško. Rezultati aktivnosti predstavljajo pomembno strokovno podlago za nadaljnje aktivnosti projekta LIFE OrnamentalIAS, pripravo kodeksa ravnanja ter ozaveščanje strokovne in širše javnosti o odgovorni uporabi okrasnih rastlin in pomenu neinvazivnih alternativ.

Sažetak

U okviru aktivnosti T2.3 projekta LIFE OrnamentallIAS proveden je proces izrade i usklađivanja popisa ukrasnih biljaka prema njihovom invazivnom potencijalu u Sloveniji i Hrvatskoj. Aktivnost se temeljila na rezultatima prethodnih analiza tržišta ukrasnog bilja te inventarizacija javnih i privatnih zelenih površina, tijekom kojih je evidentirano više od 2.800 biljnih svojti, od čega više od 1.800 stranih. Zbog velikog broja evidentiranih vrsta za detaljniju obradu odabran je skup od 300 ukrasnih biljnih vrsta, za koje je provedena stručna procjena invazivnosti primjenom pojednostavljene metode brze procjene rizika.

Na temelju rezultata stručne procjene invazivnosti izrađeni su nacrti popisa ukrasnih biljaka prema njihovom invazivnom potencijalu, koji su predstavljali stručnu osnovu za daljnje usklađivanje s dionicima. U proces usklađivanja bili su uključeni predstavnici različitih sektora koji sudjeluju u planiranju, proizvodnji, prodaji, korištenju i upravljanju ukrasnim biljkama. U okviru projekta održano je dvanaest radionica, pri čemu je u Sloveniji primijenjen pristup odvojenog uključivanja pojedinih skupina dionika, dok su u Hrvatskoj radionice organizirane uz zajedničko sudjelovanje svih dionika.

Rasprave su pokazale važnost preventivnog djelovanja, ranog prepoznavanja invazivnih vrsta te poticanja primjene neinvazivnih i autohtonih alternativa. Poseban naglasak stavljen je na usklađivanje stručnih polazišta s mogućnostima njihove praktične primjene u hortikulturi te na pronalaženje rješenja prihvatljivih za različite dionike. Proces usklađivanja omogućio je uključivanje stručnih argumenata i praktičnih iskustava različitih sektora te pridonio oblikovanju konačnih popisa ukrasnih biljaka.

Važan rezultat aktivnosti predstavljaju konačni projektni popisi ukrasnih biljaka za Sloveniju i Hrvatsku, pripremljeni na temelju stručne procjene invazivnosti i postignutog konsenzusa među dionicima. Zbog razlika u nacionalnom zakonodavstvu, postojećim sustavima upravljanja invazivnim stranim vrstama te nacionalnim posebnostima nije bilo moguće oblikovati jedinstvene popise za obje države, stoga su pripremljeni odvojeni projektni popisi za Sloveniju i Hrvatsku. Rezultati aktivnosti predstavljaju važnu stručnu osnovu za daljnje aktivnosti projekta LIFE OrnamentallIAS, izradu kodeksa postupanja te podizanje svijesti stručne i šire javnosti o odgovornoj uporabi ukrasnih biljnih vrsta i važnosti neinvazivnih alternativa.

Summary

Within Activity T2.3 of the LIFE OrnamentallIAS project, a process for the preparation and harmonisation of ornamental plant lists according to their invasiveness potential was carried out in Slovenia and Croatia. The activity was based on the results of previous analyses of the ornamental plant market and surveys of public and private green spaces, which recorded more than 2,800 plant taxa, of which over 1,800 were alien species. Due to the large number of recorded species, a selection of 300 ornamental plants was made for detailed assessment. An expert invasiveness assessment was conducted using a simplified rapid risk assessment method.

Based on the results of the expert invasiveness assessment, draft lists of ornamental plants according to their invasiveness potential were prepared and served as a professional basis for further harmonisation with stakeholders. Representatives of different sectors involved in the planning, production, trade, use and management of ornamental plants participated in the harmonisation process. A total of twelve workshops were organised within the project. In Slovenia, separate stakeholder groups were involved through a targeted approach, whereas in Croatia all stakeholder groups participated jointly in each workshop.

The discussions highlighted the importance of preventive action, early identification of invasive species, and the promotion of non-invasive and native alternatives. Particular emphasis was placed on aligning scientific and professional recommendations with their practical application in horticulture and on identifying solutions acceptable to different stakeholder groups. The harmonisation process enabled the integration of scientific evidence and practical experience from different sectors and contributed to the development of the final ornamental plant lists.

An important outcome of the activity is the preparation of the final project lists of ornamental plants for Slovenia and Croatia, developed on the basis of expert invasiveness assessment and stakeholder consensus. Owing to differences in national legislation, existing systems for the management of invasive alien species and country-specific characteristics, it was not possible to establish common lists for both countries. Therefore, separate project lists were prepared for Slovenia and Croatia. The results provide an important professional basis for further activities within the LIFE OrnamentallIAS project, including the development of a Code of Conduct and awareness-raising activities aimed at promoting the responsible use of ornamental plants and the importance of non-invasive alternatives.

Uvod

Invazivne tujerodne vrste so organizmi, vneseni v okolje zunaj svojega naravnega območja razširjenosti, kjer se lahko hitro širijo ter povzročajo negativne vplive na biotsko raznovrstnost, ekosisteme in gospodarstvo. Med invazivnimi tujerodnimi rastlinami pomemben delež predstavljajo okrasne rastline, ki so bile v Evropo in širše vnesene predvsem za hortikulturene namene, nato pa so iz vrtov, parkov in drugih kultiviranih površin ušle v naravno okolje (Slika 1). Zaradi sprememb v rabi prostora, motenj habitatov in vplivov podnebnih sprememb se tveganje za njihovo širjenje dodatno povečuje.

Slika 1: Širjenje invazivnih rastlin v naravo z vrtov

Projekt LIFE OrnamentallIAS obravnava problematiko invazivnih tujerodnih okrasnih rastlin v Sloveniji in na Hrvaškem ter spodbuja preventivne ukrepe za zmanjševanje njihovega vnosa in širjenja v naravo. Poseben poudarek namenja vključevanju strokovne in širše javnosti, pripravi priporočil za odgovorno uporabo okrasnih rastlin ter spodbujanju neinvazivnih alternativ.

V okviru delovnega sklopa 2 (DS2), ki ga vodi Arboretum Volčji Potok, je ena izmed ključnih aktivnosti priprava usklajenih seznamov okrasnih rastlin glede na njihov invazivni potencial, tj. črnega, oranžnega in belega seznama, s participativnim pristopom. S tem namenom smo v Sloveniji in na Hrvaškem izvedli sklop delavnic »Usklajevanje seznamov okrasnih tujerodnih rastlin«. V proces usklajevanja smo vključili predstavnike različnih strok in sektorjev, povezanih z načrtovanjem, uporabo, pridelavo in upravljanjem okrasnih rastlin. Na delavnicah so sodelovali načrtovalci javnih zelenih površin, krajinski arhitekti in arhitekti, hortikulturni strokovnjaki, vrtnarji, pridelovalci in prodajalci okrasnih rastlin, naravovarstveniki ter predstavniki ministrstev in lokalnih skupnosti.

Delavnice so temeljile na rezultatih hitre ocene invazivnosti 300 izbranih okrasnih rastlin, s posebnim poudarkom na oblikovanju in usklajevanju črnega seznama invazivnih ter oranžnega seznama potencialno invazivnih rastlin.

Cilj delavnic je bil oblikovati strokovno usklajene sezname rastlin, ki bodo upoštevali tako vidik varstva narave kot tudi potrebe hortikulturene prakse in upravljanja zelenih površin. V Sloveniji smo izvedli osem delavnic, na Hrvaškem pa štiri. Uvodna in zaključna sta bili v organizaciji slovenskih partnerjev, a z on-line povezavo ter sodelovanjem hrvaških partnerjev in deležnikov.

Priprava osnutkov seznamov okrasnih rastlin

Področje invazivnih tujerodnih vrst v Sloveniji ureja Uredba (EU) št. 1143/2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa ter širjenja invazivnih tujerodnih vrst, ki določa seznam invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo, ter ukrepe za njihovo preprečevanje, zgodnje odkrivanje in obvladovanje. Na nacionalni ravni področje obravnava tudi Zakon o ohranjanju narave, ki prepoveduje namerno naseljevanje tujerodnih vrst v naravno okolje brez ustrezne presoje tveganja.

Ker za okrasne tujerodne rastline, ki niso vključene na seznam invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo, v Sloveniji ne obstaja poseben sistem razvrščanja glede na njihov invazivni potencial, je bil v okviru projekta LIFE OrnamentalIAS pripravljen strokovni predlog seznamov okrasnih rastlin glede na ocenjeno stopnjo tveganja. Priprava črnega, oranžnega in belega seznama je predstavljala strokovno podlago za usmerjanje nadaljnjih aktivnosti projekta, ozaveščanje deležnikov ter spodbujanje odgovorne uporabe okrasnih rastlin in neinvazivnih in domorodnih alternativ.

Upravljanje invazivnim stranim vrstama na področju Evropske unije uređeno je Uredbom (EU) br. 1143/2014 o sprječavanju i upravljanju unošenjem i širenjem invazivnih stranih vrsta, kojom je uspostavljen Unijin popis invazivnih stranih vrsta koje izazivaju zabrinutost u Europskoj uniji. Za vrste uvrštene na Unijin popis propisane su mjere zabrane unošenja, uzgoja, držanja, prijevoza, stavljanja na tržište i puštanja u okoliš.

U Republici Hrvatskoj područje stranih i invazivnih stranih vrsta uređeno je Zakonom o sprječavanju unošenja i širenja stranih te invazivnih stranih vrsta i upravljanju njima (NN 15/18, 14/19) te Pravilnikom o crnoj i bijeloj listi stranih vrsta (NN 13/2024). Sukladno navedenim propisima, crna lista obuhvaća invazivne strane vrste koje izazivaju zabrinutost u Republici Hrvatskoj, dok bijela lista obuhvaća strane vrste za koje je utvrđeno da ne predstavljaju ekološki rizik.

S obzirom na velik broj ukrasnih biljnih vrsta prisutnih na tržištu i u hortikulturnoj uporabi, kao i na potrebu pravovremenog prepoznavanja vrsta s potencijalom širenja i negativnog utjecaja na prirodne ekosustave, u okviru projekta izrađeni su prijedlozi popisa vrsta prema procijenjenom stupnju rizika. Izrada crne, narančaste i bijele liste predstavljala je stručnu podlogu za usmjeravanje budućih aktivnosti upravljanja, praćenja i informiranja relevantnih dionika o potencijalnim rizicima povezanim s uporabom ukrasnih stranih vrsta.

Analiza okrasnih rastlin v Sloveniji in na Hrvaškem

V okviru projektnih aktivnosti na nalogah T2.1 in T2.2 delovnega sklopa 2 smo pripravili dve poročili, D2.1 *Analiza izbranih okrasnih invazivnih tujerodnih rastlin, ki se uporabljajo na zelenih površinah (javnih in zasebnih) v Sloveniji in na Hrvaškem* / *Analiza odabranih ukrasnih invazivnih biljnih vrsta koriščenih na površinama zelenila (javnim i privatnim) u Sloveniji i Hrvatskoj* (angl. *Analysis of selected ornamental IAP used in green spaces (public and private) in Slovenia and Croatia*) in D2.2 *Analiza stanja ukrasnih invazivnih biljnih vrsta i alternativnih biljnih vrsta u ponudi na tržištu* / *Analiza trenutnega stanja okrasnih invazivnih tujerodnih rastlin in alternativ, ki so na voljo na trgu* (angl. *Analysis of the current state of ornamental IAP and alternatives offered on the market*). Projektna partnerja Arboretum Volčji Potok (AVP) in Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet (UNIZG FAZ) sta izvedla celovito analizo uporabe okrasnih rastlin na javnih in zasebnih zelenih površinah ter analizo ponudbe okrasnih rastlin na trgu v Sloveniji in na Hrvaškem. Aktivnosti so bile izvedene z namenom pridobitve strokovnih podlag za nadaljnje projektne aktivnosti, povezane z oceno invazivnosti in pripravo priporočil za uporabo neinvazivnih alternativ. Obe poročili sta javno dostopni na projektni spletni strani projekta [LIFE OrnamentalIAS](#).

Glavni namen aktivnosti je bil pridobiti pregled nad trenutno uporabo in ponudbo okrasnih rastlin, zlasti tujerodnih vrst, ter ugotoviti njihovo prisotnost in razširjenost v hortikulturni praksi. Partnerje je zanimalo, katere okrasne rastline se najpogosteje uporabljajo na javnih zelenih površinah in v zasebnih vrtovih ter katere vrste so trenutno prisotne v ponudbi drevesnic, vrtnih centrov in drugih ponudnikov okrasnih rastlin. Poseben poudarek analiz je bil namenjen primerjavi med domorodnimi in tujerodnimi vrstami ter ugotavljanju razmerja med njihovo ponudbo in uporabo. Hkrati so partnerji preverjali prisotnost invazivnih in potencialno invazivnih tujerodnih vrst ter razpoložljivost neinvazivnih oziroma domorodnih alternativ. Rezultati analiz so predstavljali pomembno strokovno podlago za nadaljnje aktivnosti projekta LIFE OrnamentalIAS.

Ugotovitve v poročilih D2.1 in D2.2 potrjujejo, da trenutna praksa ozelenjevanja, predvsem z uporabo tujerodnih vrst, pomembno prispeva k širjenju tujerodnih rastlin v okolje ter predstavlja potencialno tveganje za naravne habitate in biotsko raznovrstnost. Rezultati obeh aktivnosti so predstavljali pomembno strokovno podlago za nadaljnjo pripravo ekspertne ocene invazivnosti in oblikovanje seznamov invazivnih, potencialno invazivnih ter priporočljivih alternativnih okrasnih rastlin v okviru aktivnosti T2.3.

Izbor rastlin za ekspertno oceno invazivnosti in priprava osnutkov seznamov

Na podlagi rezultatov aktivnosti T2.1 in T2.2 je bila v okviru aktivnosti T2.3 izvedena priprava osnutkov črnega, oranžnega in belega seznama okrasnih rastlin glede na njihov invazivni potencial. Glavni namen aktivnosti je bil identificirati in razvrstiti okrasne tujerodne rastline glede na njihovo invazivnost, ekološko tveganje ter primernost za nadaljnjo uporabo v hortikulturi.

Ker je bilo med analizami na trgu ter zelenih površinah v Sloveniji in na Hrvaškem evidentiranih več kot 2.800 rastlinskih taksonov, od tega več kot 1.800 tujerodnih, kar je močno preseгло naša pričakovanja, podrobna ocena vseh vrst v okviru razpoložljivega časa in sredstev ni bila izvedljiva. Zato je bil za ekspertno oceno pripravljen izbor 300 taksonov. Kriterije za izbor rastlin so projektni partnerji uskladili na strokovnem sestanku na podlagi rezultatov aktivnosti T2.1 in T2.2. Prednostno so bile vključene vrste, ki so bile najpogostejše evidentirane na trgu okrasnih rastlin, javnih zelenih površinah in v zasebnih vrtovih v Sloveniji in na Hrvaškem. Poleg pogosto zastopanih vrst so bile v izbor vključene tudi posamezne hortikulturno pomembne vrste, za katere v času priprave ocene ni bilo dovolj podatkov o njihovem obnašanju v naravi oziroma njihovem morebitnem invazivnem potencialu. Iz izbora so bile izključene domorodne vrste, arheofiti, vrste z evropskega seznama invazivnih tujerodnih vrst ter vrste, ki so bile vključene v predloge za njegovo dopolnitev. Prav tako niso bile vključene vrste, ki se ne uporabljajo v okrasne namene, sadne vrste ter posamezne vrste, katerih status domorodnosti se med državama razlikuje.

Ekspertno oceno invazivnosti sta izvedla zunanja strokovnjaka na podlagi poenostavljene metode hitre presoje tveganja, razvite posebej za potrebe tega projekta. Metodologija je temeljila na podatkih iz globalnih podatkovnih baz (ISSG, WFO, GBIF, GloNAF), strokovne literature ter informacijah o naturaliziranosti in invazivnosti vrst v klimatsko primerljivih območjih in sosednjih državah. Poseben poudarek je bil namenjen vrstam, ki so že prepoznane kot invazivne v Italiji, Avstriji, Madžarski, Srbiji, Bosni in Hercegovini ter v Sloveniji in na Hrvaškem.

Na podlagi vrednotenja in točkovanja posameznih vrst sta podala strokovni predlog črnega, oranžnega in rumenega seznama. V strokovnem predlogu črni seznam vključuje invazivne vrste oziroma vrste z visokim potencialom za razvoj invazivnosti, oranžni seznam vrste s potencialom naturalizacije in morebitne prihodnje invazivnosti, rumeni seznam pa vrste, pri katerih zaradi pomanjkanja podatkov ni bilo mogoče zanesljivo oceniti invazivnega potenciala in jih zato ni bilo mogoče uvrstiti v nobeno od preostalih kategorij..

Ker v okviru hitre presoje tveganja ni bilo mogoče strokovno utemeljeno oblikovati belega seznama neinvazivnih tujerodnih vrst, so rezultati analiz trga ter javnih in zasebnih zelenih površin predstavljali strokovno podlago za pripravo nacionalnih osnutkov seznamov. Zaradi razlik v zakonodajnih okvirih in metodoloških pristopih sta bila osnutka seznamov za Slovenijo in Hrvaško pripravljena ločeno. V Sloveniji so bile v osnutek belega seznama

vključene tudi domorodne vrste, evidentirane v okviru popisov, medtem ko je bil hrvaški osnutek pripravljen skladno s Pravilnikom o črni in beli listi stranih vrsta (NN 13/2024), po katerem bela lista vključuje izključno tujerodne vrste brez ugotovljenega ekološkega tveganja.

Pripravljeni strokovni predlog seznamov je predstavljal strokovno podlago za usklajevanje z deležniki v okviru delavnic »Usklajevanje seznamov okrasnih tujerodnih rastlin«.

Izvedba delavnic za usklajevanje seznamov okrasnih rastlin

Splošni pristop izvedbe delavnic

V okviru aktivnosti T2.3 delovnega sklopa 2 projekta LIFE OrnamentalIAS smo v Sloveniji in na Hrvaškem izvedli sklop participativnih delavnic »Usklajevanje seznamov okrasnih tujerodnih rastlin«, namenjenih usklajevanju osnutkov črnega, oranžnega in belega seznama okrasnih rastlin glede na njihov invazivni potencial. Skupno je bilo izvedenih 12 delavnic, od tega osem v Sloveniji in štiri na Hrvaškem.

Glavni namen delavnic je bil vključiti vse ključne deležnike v proces oblikovanja seznamov invazivnosti okrasnih rastlin in pri tem upoštevati vidike različnih strok, praktične izkušnje, dejanske možnosti, potrebe, omejitve in predloge glede uporabe različnih vrst okrasnih rastlin. Delavnice so bile usmerjene v razpravo o vplivih invazivnih tujerodnih okrasnih rastlin na biodiverzitetu, gospodarstvo in zdravje, možnostih zmanjševanja njihove uporabe, prepoznavanju primernih alternativ ter oblikovanju priporočil za nadaljnje upravljanje in ozaveščanje strokovne in širše javnosti.

V proces usklajevanja so bili vključeni predstavniki različnih strok in sektorjev, povezanih z uporabo, načrtovanjem, pridelavo, prodajo in upravljanjem okrasnih rastlin. Med sodelujočimi deležniki so bili hortikulturni strokovnjaki, vrtnarji, gojitelji in prodajalci okrasnih rastlin, predstavniki vrtnih centrov, arhitekti, krajinski arhitekti, biologi, naravovarstveniki, predstavniki nevladnih organizacij, lokalnih skupnosti, več ministrstev, upravljavcev zavarovanih območij, botaničnih vrtov ter drugih strokovnih in izobraževalnih institucij.

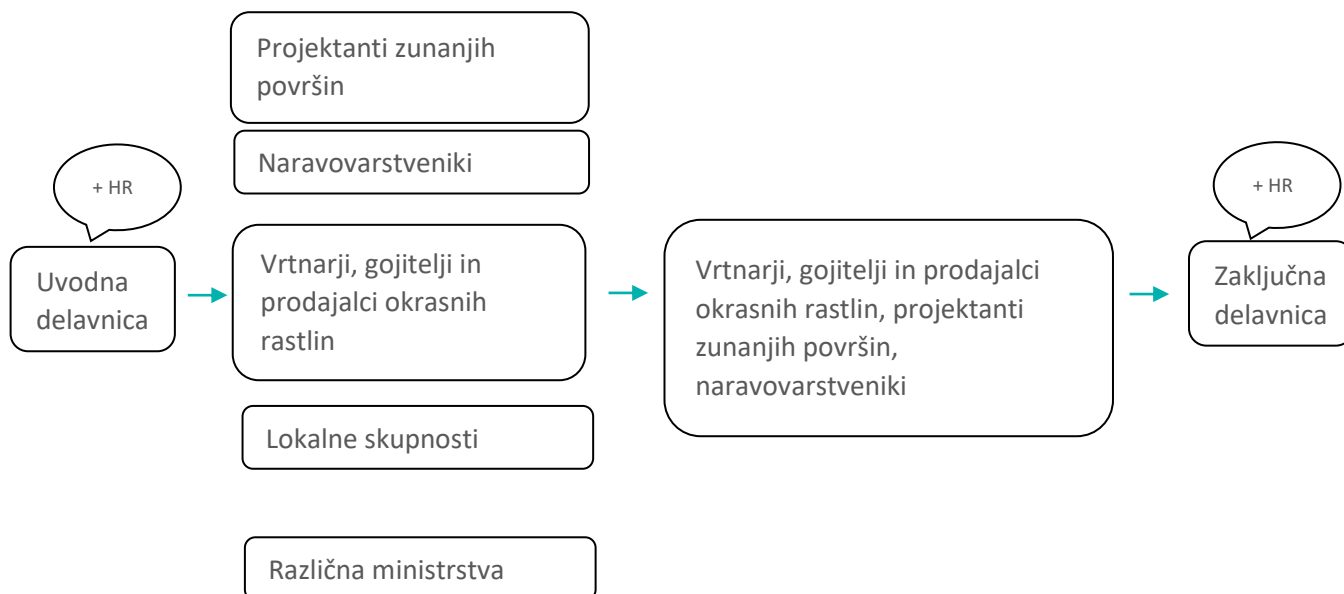
Metodologija izvedbe delavnic se je med Slovenijo in Hrvaško razlikovala. V Sloveniji je bil proces zasnovan kot večstopenjsko usklajevanje različnih skupin deležnikov, pri čemer so bile posamezne delavnice namenjene specifičnim sektorjem, zaključne pa s skupnim usklajevanjem in potrjevanju seznamov. Na Hrvaškem so bile vse delavnice organizirane kot interdisciplinarna srečanja, na katerih so hkrati sodelovali predstavniki različnih skupin deležnikov. Tudi na Hrvaškem je bila zaključna delavnica namenjena usklajevanju stališč deležnikov ter potrjevanju končnih predlogov seznamov invazivnih okrasnih rastlin.

Informacije o delavnicah, vabila in obvestila za deležnike so bili objavljeni na projektni spletni strani projekta LIFE OrnamentallIAS, deležnike pa smo vabili tudi osebno po elektronski pošti. Udeleženci so bili pred sodelovanjem seznanjeni z namenom projekta, načinom obdelave osebnih podatkov ter uporabo fotografskega in video gradiva za potrebe poročanja, diseminacije in promocije projektnih aktivnosti. Dokazila o izvedbi delavnic (programi, vabila, podpisne liste, fotografska dokumentacija in druga spremljajoča dokumentacija) se hranijo v projektni dokumentaciji projekta LIFE OrnamentallIAS, skladno z zahtevami programa LIFE ter veljavno zakonodajo o varstvu osebnih podatkov.

Delavnice v Sloveniji

V Sloveniji je bilo v okviru aktivnosti T2.3 izvedenih osem delavnic za usklajevanje seznamov okrasnih tujerodnih rastlin. Delavnice sta organizirala Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN) in Arboretum Volčji Potok (AVP) v sodelovanju s projektnimi partnerji. Proces je bil zasnovan kot večstopenjsko participativno usklajevanje različnih skupin deležnikov, katerih delo, strokovno področje ali poslovanje je povezano z uporabo, načrtovanjem, pridelavo, prodajo ali upravljanjem okrasnih rastlin.

Metodologija slovenskih delavnic je temeljila na postopnem vključevanju posameznih skupin deležnikov ter medsektorskem usklajevanju strokovnih pogledov.

Slika 2: Shema delavnic v Sloveniji

Proces se je začel z uvodno delavnico, namenjeno predstavitvi projekta LIFE OrnamentalIAS, rezultatov ekspertne ocene invazivnosti ter osnutkov črnega, oranžnega in belega seznama okrasnih rastlin, predstavitvi namena seznamov, načina njihove priprave in predvsem pomena sodelovanja vseh deležnikov pri njihovem oblikovanju. Sledilo je pet tematskih delavnic s posameznimi skupinami deležnikov, med katerimi so bili:

- projektanti zunanjih površin,
- naravovarstveniki,
- vrtnarji, gojitelji in prodajalci okrasnih rastlin,
- predstavniki lokalnih skupnosti ter
- predstavniki različnih direktorátov ministrstev za naravne vire in prostor, kmetijstvo in gozdarstvo, gospodarstvo in inšpekcija za naravo.

Po izvedbi posameznih sektorskih delavnic je bila organizirana usklajevalna delavnica za vse sektorje, namenjena soočenju različnih strokovnih pogledov in potreb ter zaključnemu usklajevanju seznamov. Proces se je zaključil z zaključno delavnico, na kateri so bili predstavljeni rezultati slovenskih in hrvaških delavnic ter potrjeni končni sezname.

Delavnice v Sloveniji so bile izvedene kot večstopenjski proces vključevanja različnih skupin deležnikov s področja hortikulture, krajinske arhitekture, varstva narave, upravljanja zelenih površin, javne uprave, raziskovanja in izobraževanja. Posamezne delavnice so bile namenjene specifičnim skupinam deležnikov, zaključene pa s skupnim usklajevanjem in potrjevanjem seznamov. Z izjemo prve in zadnje je delavnice vodila profesionalna facilitatorka.

Del delavnic je bil izveden po metodologiji »Svetovne kavarne«, ki omogoča strukturiran dialog v manjših skupinah ter spodbuja aktivno vključevanje vseh udeležencev. Metoda temelji na kroženju udeležencev med posameznimi mizami in razpravi o vnaprej pripravljenih vprašanjih, povezanih z uporabo okrasnih rastlin v praksi, invazivnim potencialom posameznih vrst ter možnostmi uporabe neinvazivnih alternativ. Takšen način dela omogoča povezovanje različnih strokovnih pogledov, izmenjavo izkušenj ter oblikovanje skupnih predlogov in rešitev.

Na nekaterih delavnicah smo dodatne informacije, pomembne za nadaljnje procese priprave seznamov ali druge cilje projekta, kot na primer priprava kodeksov, ozaveščanje strokovne in laične javnosti, pridobili tudi s pomočjo spletnih anket, ki so jih izpolnili udeleženci.

Glavni cilj slovenskega procesa delavnic je bil oblikovati strokovno usklajene in praktično izvedljive predloge črnega, oranžnega in belega seznama okrasnih rastlin ter spodbuditi dolgoročno sodelovanje med različnimi deležniki pri odgovorni uporabi okrasnih rastlin in zmanjševanju tveganja za širjenje invazivnih tujerodnih vrst.

Tabela 2: Pregled delavnic za usklajevanje seznamov okrasnih tujerodnih rastlin v Sloveniji

št.	delavnica	datum	lokacija	ciljna skupina deležnikov	št. ud.
1.	Uvodna delavnica	4. 11. 2025	spletna izvedba	vsi deležniki	95
2.	Urejevalci zelenih površin	27. 11. 2025	Arboretum Volčji Potok	krajinski arhitekti in drugi projektanti zunanjih površin	30
3.	Naravovarstveniki	15. 1. 2026	Arboretum Volčji Potok	naravovarstvene institucije in strokovnjaki	34
4.	Vrtnarji, gojitelji in prodajalci	16. 1. 2026	Arboretum Volčji Potok	hortikulturni sektor - vrtnarji, gojitelji in prodajalci okrasnih rastlin	25
5.	Lokalne skupnosti	22. 1. 2026	Arboretum Volčji Potok	predstavniki lokalnih skupnosti	18
6.	Ministrstva	29. 1. 2026	Zavod RS za varstvo narave	predstavniki ministrstev	14
7.	Usklajevalna delavnica	5. 2. 2026	Arboretum Volčji Potok	predstavniki ključnih skupin deležnikov	47
8.	Zaključna delavnica	5. 3. 2026	Kovačnica, Kranj hibridna izvedba	vsi deležniki	81

V okviru slovenskega dela procesa usklajevanja seznamov je na delavnicah sodelovalo veliko število predstavnikov različnih strok in sektorjev. Med udeleženci so bili predstavniki različnih strokovnih institucij, krajinski arhitekti in drugi strokovnjaki, povezani z načrtovanjem zunanjih površin, predstavniki lokalnih skupnosti, različnih ministrstev, raziskovalnih in izobraževalnih ustanov, upravljavcev zavarovanih območij, nevladnih organizacij, hortikulturnega sektorja, inšpektorji ter drugi deležniki, povezani z uporabo in upravljanjem okrasnih rastlin.

Postopno vključevanje posameznih skupin deležnikov je omogočilo poglobljeno obravnavo različnih strokovnih pogledov in praktičnih izkušenj ter prispevalo k oblikovanju usklajenih predlogov črnega, oranžnega in belega seznama okrasnih rastlin. Pomemben del procesa je predstavljala usklajevalna delavnica, na kateri so bili soočeni in usklajevani različni pogledi posameznih sektorjev. Na podlagi razprav, glasovanja in usklajevanja med vsemi prisotnimi deležniki je bil oblikovan končni predlog črnega seznama, ki vključuje vrste z največjim invazivnim potencialom oziroma vrste, pri katerih so deležniki dosegli najširši konsenz glede potrebe po omejevanju njihove uporabe.

Zaključna delavnica pa je bila namenjena predstavitvi rezultatov in potrditvi končnih predlogov seznamov.

Radionice u Hrvatskoj

U Hrvatskoj su u okviru aktivnosti T2.3 provedene četiri radionice pod nazivom „Usklađivanje prijedloga popisa ukrasnih stranih biljnih vrsta“ (WP2, T2.3). Aktivnost je koordinirao i proveo Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu kao hrvatski projektni partner, uz sudjelovanje relevantnih dionika iz područja hortikulture, krajobrazne arhitekture, zaštite prirode, javne uprave, znanosti i obrazovanja.

Metodologija hrvatskih radionica temeljila se na interdisciplinarnom pristupu i zajedničkom radu različitih skupina dionika tijekom svake radionice. U radionicama su sudjelovali stručnjaci iz područja ukrasne hortikulture, krajobrazne arhitekture, šumarstva, zaštite prirode i okoliša, predstavnici obrazovnih i znanstvenih institucija, nevladinih organizacija, lokalne i regionalne samouprave te nadležnih tijela državne uprave. Takav pristup omogućio je istodobnu razmjenu stručnih iskustava i raspravu o različitim aspektima problematike invazivnih stranih biljnih vrsta.

U uvodnom dijelu radionica predstavljeni su ciljevi projekta LIFE OrnamentalIAS, rezultati inventarizacije ukrasnih biljnih vrsta provedene na području pet županija sjeverozapadne Hrvatske te rezultati procjene invazivnosti ukrasnih stranih biljnih vrsta za Hrvatsku i Sloveniju. Na temelju provedenih analiza izrađeni su prijedlozi crne liste vrsta za koje se predlaže zabrana uporabe, narančaste liste vrsta koje zahtijevaju dodatnu pozornost te bijele liste stranih vrsta koje ne pokazuju invazivan karakter. Na radionicama se rasprava usmjeravala na ukrasne vrste koje pokazuju invazivni potencijal, a do sada nisu bile niti na službenoj crnoj listi Hrvatske, Unijinom popisu, niti objavljene u literaturi kao invazivne vrste za područje Republike Hrvatske (poput *Robinia*, *Carpobrotus*, *Solidago*...).

Središnji dio radionica bio je posvećen radu u manjim skupinama i stručnoj raspravi o prijedlozima popisa vrsta. Sudionici su razmatrali ekološki rizik i potencijal širenja pojedinih vrsta, njihovu gospodarsku važnost i zastupljenost na tržištu, implikacije za hortikulturni sektor te provedivost mogućih mjera ograničavanja i upravljanja. Nakon rada po skupinama uslijedilo je predstavljanje rezultata rasprava te usuglašavanje prijedloga i zaključaka među sudionicima.

Poseban naglasak stavljen je na uključivanje različitih perspektiva i iskustava dionika kako bi se osigurala stručna utemeljenost i provedivost predloženih mjera. Završna radionica bila je namijenjena dodatnom usklađivanju stajališta dionika i postizanju konsenzusa o konačnim prijedlozima crne, narančaste i bijele liste ukrasnih stranih biljnih vrsta.

Nakon održanih radionica svim je sudionicima putem online ankete dostavljen i prijedlog vrsta za uvrštavanje na bijelu listu. Cilj ankete bio je prikupiti dodatna stručna mišljenja i postići što širi konsenzus o vrstama koje, na

temelju dostupnih spoznaja i iskustava iz prakse, uopće ne pokazuju invazivni potencijal te se mogu preporučiti za uporabu u hortikulturnoj praksi.

Glavni cilj hrvatskih radionica bio je izraditi stručno usklađene i praktično primjenjive prijedloge popisa ukrasnih stranih biljnih vrsta na temelju procjene rizika invazivnosti te potaknuti dugoročnu suradnju relevantnih dionika u području odgovorne uporabe ukrasnog bilja i sprječavanja širenja invazivnih stranih vrsta. Rezultati radionica predstavljaju važnu podlogu za daljnje aktivnosti projekta LIFE OrnamentalIAS, uključujući izradu preporuka za upravljanje i prevenciju unošenja potencijalno invazivnih ukrasnih biljnih vrsta.

Tablica 3: Pregled radionica za usklađivanje popisa ukrasnih stranih biljaka u Hrvatskoj

br.	radionica	datum	lokacija	ciljana skupina sudionika	br. sudionika
1.	Prva radionica	28. 11. 2025	UNIZG FAZ	mješovita skupina	38
2.	Druga radionica	30. 1. 2026	UNIZG FAZ	mješovita skupina	40
3.	Treća radionica	11. 2. 2026	UNIZG FAZ	mješovita skupina	43
4.	Zaključna radionica	20. 2. 2026	UNIZG FAZ	mješovita skupina	63

Rezultati delavnic in usklajevanja seznamov v Sloveniji

Proces usklajevanja seznamov okrasnih tujerodnih rastlin se je v Sloveniji začel z uvodno delavnico, namenjeno predstavitvi projekta LIFE OrnamentalIAS, rezultatov aktivnosti T2.1, T2.2 in T2.3 ter osnutkov črnega, oranžnega in belega seznama okrasnih rastlin. Udeleženci so bili seznanjeni z metodologijo hitre ocene invazivnosti, kriteriji za razvrščanje rastlin na posamezne sezname ter s cilji participativnega procesa usklajevanja seznamov. Poseben poudarek je bil namenjen vplivom invazivnih tujerodnih rastlin na biotsko raznovrstnost, pomenu preventivnega delovanja ter predstavitvi neinvazivnih alternativ za uporabo v hortikulturi. Uvodna delavnica je predstavljala izhodišče za nadaljnje delo z različnimi skupinami deležnikov in za zbiranje strokovnih mnenj ter praktičnih izkušenj iz različnih sektorjev.

V nadaljnjih delavnicah so deležniki iz različnih sektorjev predstavili svoje poglede na uporabo okrasnih rastlin, njihovo invazivnost in možnosti uvajanja alternativnih vrst. Projektanti zunanjih površin so poudarili pomen strokovno načrtovanih zasaditev, prilagojenih razmeram prostora, funkcionalnosti zelenih površin in zahtevam vzdrževanja. Posebej so izpostavili pomen vključevanja domorodnih vrst in biodiverzitete v načrtovanje urbanih zelenih površin ter potrebo po boljšem povezovanju projektantov, izvajalcev in upravljavcev zelenih površin. Pomemben del razprave je bil namenjen tudi vprašanju razpoložljivosti ustreznih alternativnih vrst na trgu ter vplivu povpraševanja na ponudbo okrasnih rastlin.

Predstavniki naravovarstvenega sektorja so poudarili pomen preventivnega delovanja in zgodnjega prepoznavanja potencialno invazivnih vrst, še preden se te razširijo v naravno okolje. Opozorili so, da se zaradi podnebnih sprememb in motenj habitatov invazivni potencial številnih okrasnih rastlin povečuje, zato je potreben previden pristop pri njihovi uporabi. Pomemben poudarek razprav je bil namenjen tudi potrebi po rednem posodabljanju seznamov in spremljanju novih vrst, ki prihajajo na trg okrasnih rastlin.

Vrtnarji, gojitelji in prodajalci okrasnih rastlin so izpostavili velik vpliv modnih trendov, družbenih omrežij in povpraševanja kupcev na ponudbo okrasnih rastlin. Med ključnimi kriteriji pri izbiri rastlin so navedli enostavno vzdrževanje, odpornost, zimzelenost in estetski videz rastlin. Razprave so pokazale, da se sektor zaveda problematike invazivnih tujerodnih rastlin, hkrati pa opozarja na potrebo po postopnem prilagajanju in zagotavljanju ustreznih alternativnih vrst. Posebej je bilo izpostavljeno vprašanje razlikovanja med osnovnimi vrstami, sortami in kultivarji, saj imajo lahko posamezne sorte različen invazivni potencial. Udeleženci so poudarili tudi potrebo po boljši informiranosti prodajalcev in kupcev ter po pripravi jasnih smernic za ravnanje z invazivnimi in potencialno invazivnimi vrstami.

Predstavniki lokalnih skupnosti so izpostavili velike potrebe občin po okrasnih rastlinah za urejanje parkov, zelenic, krožišč, šolskih površin, pokopališč in drugih javnih površin. Pri izbiri rastlin imajo pomembno vlogo funkcionalnost, odpornost na sušo in podnebne spremembe, stroški vzdrževanja ter varnost uporabe glede na lokacijo zasaditve. Udeleženci so poudarili pomen kakovostno pripravljenih javnih naročil, vključevanja strokovnih podlag v občinske prostorske akte ter priprave jasnih priporočil glede uporabe domorodnih in neinvazivnih vrst. Posebej je bila izpostavljena potreba po preglednih seznamih invazivnih rastlin s slovenskimi imeni, fotografijami in praktičnimi informacijami za uporabo v praksi. Lokalne skupnosti so izrazile tudi interes za nadaljnje sodelovanje pri ozaveščanju občanov in vključevanju priporočil v upravljanje javnih zelenih površin.

Na delavnici s predstavniki ministrstev in državnih institucij so bile obravnavane predvsem možnosti vključevanja seznamov invazivnih okrasnih rastlin v zakonodajo, prostorsko načrtovanje in zelena javna naročila. Udeleženci so razpravljali o možnostih podpore gojenju domorodnih vrst, prilagajanju proizvodnje v drevesnicah ter oblikovanju sistemskih spodbud za uporabo neinvazivnih alternativ. Posebej je bilo izpostavljeno vprašanje pravnih podlag za omejevanje uporabe vrst s črnega seznama ter pomen jasnih strokovnih utemeljitev pri pripravi smernic in priporočil. Udeleženci so poudarili tudi potrebo po dodatnem izobraževanju inšpekcijskih služb, spremljanju novih vrst na trgu ter rednem posodabljanju seznamov glede na nove strokovne ugotovitve in spremembe na trgu okrasnih rastlin. Na pobudo Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so bile na črni seznam dodatno vključene tudi rastline, ki so opredeljene v okviru pogojenosti kmetijske politike.

Pomemben del procesa je predstavljala usklajevalna delavnica, na kateri so bili soočeni in usklajevani različni pogledi posameznih sektorjev. V procesu usklajevanja je bilo posebej poudarjeno, da morajo sezname predstavljati strokovno utemeljeno, vendar tudi praktično izvedljivo rešitev, ki bo sprejemljiva za različne sektorje. Razprave so pokazale, da obstajajo razlike v pogledih med posameznimi deležniki, zlasti glede vrst, ki imajo pomembno hortikulturno ali gospodarsko vrednost, vendar hkrati izkazujejo invazivni potencial. Posebna pozornost je bila namenjena vprašanju sort in kultivarjev, saj imajo lahko posamezne sorte iste vrste različen invazivni potencial in zato zahtevajo ločeno obravnavo.

V procesu usklajevanja so bile pri posameznih vrstah izvedene spremembe glede na začetne osnutke seznamov. Nekatere vrste so bile zaradi strokovnih argumentov in doseženega konsenza prerazvrščene med sezname. Med pomembnejšimi spremembami je bila uvrstitev bambusov iz rodu *Phyllostachys spp.* z oranžnega na črni seznam ter zmanjšanje števila vrst na končnem črnem seznamu v primerjavi s strokovnim predlogom in razlike med sortami pri treh vrstah. Posebna pozornost je bila namenjena tudi obravnavi razlik med sortami pri posameznih vrstah. Pomemben rezultat delavnic je bil dogovor, da morajo biti sezname zasnovani kot »živi

dokumenti«, ki se redno posodablja glede na nove strokovne ugotovitve, spremembe na trgu in nove podatke o invazivnosti posameznih vrst.

Zaključna delavnica je bila namenjena predstavitvi rezultatov usklajevanja in potrditvi končnih predlogov seznamov. Poseben poudarek je bil namenjen pomenu nadaljnjega sodelovanja med različnimi deležniki, promociji domorodnih in neinvazivnih alternativ ter pripravi smernic in kodeksa ravnanja za odgovorno uporabo okrasnih rastlin. Zaključna delavnica je predstavljala tudi priložnost za nadaljnjo izmenjavo mnenj, predstavitev primerov dobrih praks ter utrjevanje sodelovanja med strokovnimi institucijami, hortikulturnim sektorjem in javnimi ustanovami.

Končni usklajeni črni seznam invazivnih okrasnih rastlin, oranžni seznam potencialno invazivnih okrasnih rastlin ter beli seznam priporočenih okrasnih rastlin projekta LIFE OrnamentalIAS predstavljajo osrednji rezultat participativnega procesa usklajevanja v okviru projekta LIFE OrnamentalIAS. Seznami so bili oblikovani na podlagi strokovnih ocen invazivnosti in usklajeni z deležniki različnih sektorjev, ki sodelujejo pri načrtovanju, pridelavi, prodaji, uporabi in upravljanju okrasnih rastlin. Po zaključni delavnici so bili objavljeni na projektni spletni strani LIFE OrnamentalIAS ter na spletni strani Arboretuma Volčji Potok, kjer bodo objavljene tudi njihove morebitne nadaljnje posodobitve in dopolnitve.

Ključne ugotovitve in skupni poudarki delavnic

Rezultati delavnic so pokazali, da se različni deležniki zavedajo problematike invazivnih tujerodnih okrasnih rastlin ter potrebe po odgovorni uporabi rastlin v hortikulturi in pri urejanju zelenih površin. Razprave so poudarile pomen sodelovanja med različnimi sektorji, rednega posodabljanja seznamov ter priprave praktičnih smernic in priporočil za uporabo neinvazivnih alternativ. Udeleženci so izpostavili potrebo po boljši dostopnosti informacij, dodatnem izobraževanju različnih ciljnih skupin ter večji podpori pridelavi in uporabi domorodnih rastlin. Pomemben poudarek delavnic je bil namenjen tudi vključevanju priporočil v javna naročila, prostorske akte in druge sistemske dokumente, ki lahko prispevajo k zmanjševanju širjenja invazivnih tujerodnih rastlin v okolje.

Končni usklajeni seznam okrasnih rastlin za Slovenijo

Na podlagi strokovne ocene invazivnosti ter rezultatov participativnega procesa usklajevanja z deležniki so bili oblikovani končni seznam okrasnih rastlin za Slovenijo. Seznami predstavljajo rezultat razprav in usklajevanj med predstavniki različnih strokovnih področij, ki sodelujejo pri načrtovanju, pridelavi, prodaji, uporabi in upravljanju okrasnih rastlin. Vključujejo seznam invazivnih okrasnih rastlin, seznam potencialno invazivnih okrasnih rastlin ter beli seznam priporočenih okrasnih rastlin projekta LIFE OrnamentalIAS, ki ga sestavljajo domorodne okrasne vrste, evidentirane v okviru analiz trga ter javnih in zasebnih zelenih površin. Namen seznamov je prispevati k odgovorni

uporabi okrasnih rastlin, zmanjševanju tveganja za širjenje invazivnih tujerodnih vrst ter spodbujanju uporabe neinvazivnih in domorodnih alternativ.

Črni seznam invazivnih okrasnih rastlin projekta LIFE OrnamentalIAS

Črni seznam invazivnih okrasnih rastlin vključuje vrste, ki so se na podlagi strokovne ocene invazivnosti ter procesa usklajevanja z deležniki izkazale za invazivne oziroma predstavljajo visoko tveganje za širjenje v naravno okolje.

Tabela 4: Seznam rastlin na črnem seznamu v Sloveniji

št.	latinsko ime	Sinonim	slovensko ime
1	<i>Acer negundo</i>		ameriški javor
2	<i>Berberis thunbergii</i>		Thunbergov češmin*
3	<i>Buddleja davidii</i>		Davidova budleja
4	<i>Cornus sericea</i>	<i>Cornus stolonifera</i>	sivi dren
5	<i>Lonicera japonica</i>		japonsko kosteničje
6	<i>Parthenocissus quinquefolia</i>		peterolistna vinika
7	<i>Paulownia tomentosa</i>		pavlovnija
8	<i>Phyllostachys spp.</i>		bambusi iz rodu <i>Phyllostachys</i>
9	<i>Physocarpus opulifolius</i>		kalinolistni pokalec**
10	<i>Prunus laurocerasus</i>		lovorikovec***
11	<i>Rhus typhina</i>		octovec
12	<i>Symphotrichum novi-belgii</i>	<i>Aster novi-belgii</i> , <i>Amellus novi-belgii</i>	virginijska nebina

* Na črnem seznamu je osnovna vrsta in sorta *Berberis thunbergii* 'Atropurpurea', na oranžnem seznamu so pritlikave sorte z barvitimi listi.

** Na črnem seznamu je osnovna vrsta, na oranžnem seznamu so sorte z obarvanimi listi.

*** Na oranžnem seznamu so sorte z manj cvetovi ('Genolia', 'Mount Vernon', 'Novita', 'Obelisk', 'Rotundifolia') in sorte z nižjo rastjo z obrezovanjem takoj po cvetenju ('Caucasica', 'Herbergii').

Vrste, ki niso bile predmet usklajevanja, vendar so že prepoznane kot invazivne (dopolnjujejo črni seznam).

Tabela 5: Invazivne tujerodne vrste, ki so v programu skupne kmetijske politike – pogojenost (in niso na seznamu EU)

št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
1	<i>Ambrosia artemisiifolia</i> *		pelinolistna žvrklja, ambrozija*
2	<i>Erigeron annuus</i>		enoletna suholetnica
3	<i>Solidago canadensis</i> in <i>Solidago gigantea</i>		kanadska in orjaška zlata rozga
4	<i>Rudbeckia laciniata</i>		deljenolistna rudbekija
5	<i>Phytolacca americana</i>		navadna barvilnica

* za vrsto velja Odredba o ukrepih za zatiranje škodljivih rastlin iz rodu *Ambrosia*.

DKOP 8 (omejevanje ITV – na kmetijskih površinah se izvajajo ukrepi za omejitev širjenja tujerodnih rastlin z invazivnim potencialom).

Seznam: <https://skp.si/skupna-kmetijska-politika-2023-2027/intervencije-skp/pogojenost/dkop>

OPOZORILO:

Invazivne tujerodne vrste, ki zadevajo Evropsko Unijo (prepovedane po Izvedbeni uredbi Komisije (EU) 2016/1141 z dne 13. julija 2016 o sprejetju seznama invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo) niso bile predmet usklajevanja. Seznam navaja kopenske in vodne rastline.

Tabela 6: Invazivne tujerodne vrste, ki zadevajo Evropsko Unijo in niso bile predmet usklajevanja

št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime	življenjsko okolje
1	<i>Acacia mearnsii</i> ⁵		črna akacija	kopensko
2	<i>Acacia saligna</i> ³		vrbolistna akacija	kopensko
3	<i>Ailanthus altissima</i> ³		veliki pajesen	kopensko
4	<i>Alternanthera philoxeroides</i> ²		aligatorska alternantera	vodno
5	<i>Andropogon virginicus</i> ³		viržinski kršin	kopensko
6	<i>Asclepias syriaca</i> ²		sirska svilnica	kopensko
7	<i>Baccharis halimifolia</i> ¹		vzhodni bakaris	kopensko
8	<i>Broussonetia papyrifera</i> ⁵		navadna papirjevka	kopensko
9	<i>Cabomba caroliniana</i> ¹		zelena kabomba	vodno
10	<i>Cardiospermum grandiflorum</i> ³		velika korinda	kopensko
11	<i>Celastrus orbiculatus</i> ^{4**}		navadni davilec	kopensko
12	<i>Cenchrus setaceus</i> ²	<i>Pennisetum setaceum</i> ²	ščetinasta perjanka	kopensko
13	<i>Cortaderia jubata</i> ³		andska pampaška trava	kopensko
14	<i>Crassula helmsii</i> ⁵			kopensko
15	<i>Delairea odorata</i> ⁵		južnoafriški bršljan	kopensko
16	<i>Ehrharta calycina</i> ³		trajna guboplevka	kopensko
17	<i>Elodea nuttallii</i> ²		zahodna račja zel	vodno
18	<i>Gunnera tinctoria</i> ²		čilenska gunera	kopensko
19	<i>Gymnocoronis spilanthoides</i> ³		ozkolistni gimnokoronis	vodno
20	<i>Hakea sericea</i> ⁴			kopensko
21	<i>Heracleum mantegazzianum</i> ²		orjaški dežen	kopensko
22	<i>Heracleum persicum</i> ¹		perzijski dežen	kopensko
23	<i>Heracleum sosnowskyi</i> ¹		sosnovskijev dežen	kopensko

24	<i>Humulus scandens</i> ³		enoletni hmelj	kopensko
25	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i> ¹		plavajoči popnjak	vodno
26	<i>Impatiens glandulifera</i> ²		žlezava nedotika	kopensko
27	<i>Koenigia polystachya</i> ⁴			kopensko
28	<i>Lagarosiphon major</i> ¹		kodrasta vodna zel	vodno
29	<i>Lespedeza cuneata</i> ³		kitajska grmasta detelja	kopensko
30	<i>Ludwigia grandiflora</i> ¹		velikocvetna ludvigija	vodno
31	<i>Ludwigia peploides</i> ¹		plazeča ludvigija	vodno
32	<i>Lygodium japonicum</i> ³		japonska vzpenjava praprotn	kopensko
33	<i>Lysichiton americanus</i> ¹		ameriški lizihiton	vodno
34	<i>Microstegium vimineum</i> ²		pletarska hoduljevka	kopensko
35	<i>Myriophyllum aquaticum</i> ¹		brazilski rmanec	vodno
36	<i>Myriophyllum heterophyllum</i> ²		raznolistni rmanec	vodno
37	<i>Nanozostera japonica</i> ⁵			vodno
38	<i>Parthenium hysterophorus</i> ¹		ameriški ščetinasti vratič	kopensko
39	<i>Persicaria perfoliata</i> ¹		plezajoča dresen	kopensko
40	<i>Pistia stratiotes</i> ^{4*}		vodna solata	vodno
41	<i>Pontederia crassipes</i> ¹	<i>Eichhornia crassipes</i> ¹	vodna hijacinta	vodno
42	<i>Prosopis juliflora</i> ³		mehiški meskit	kopensko
43	<i>Pueraria montana</i> var. <i>lobata</i> ¹	<i>Pueraria lobata</i> ¹	kudzu	kopensko
44	<i>Reynoutria × bohemica</i> ⁵		češki dresnik	kopensko
45	<i>Reynoutria japonica</i> ⁵		japonski dresnik	kopensko
46	<i>Reynoutria sachalinensis</i> ⁵		sahalinski dresnik	kopensko
47	<i>Rugulopteryx okamurae</i> ⁴			vodno
48	<i>Salvinia molesta</i> ³		veliki plavček	vodno
49	<i>Triadica sebifera</i> ³		kitajski lojavec	kopensko

¹ Vrsta je bila vključena na seznam z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2016/1141.

² Vrsta je bila vključena na seznam z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2017/1263.

³ Vrsta je bila vključena na seznam z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2019/1262.

⁴ Vrsta je bila vključena na seznam z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2022/1203.

⁵ Vrsta je bila vključena na seznam z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2025/1422.

* uvrstitev vrste na seznam ITV, ki zadevajo Unijo, se začne uporabljati od 2. avgusta 2024

** uvrstitev vrste na seznam ITV, ki zadevajo Unijo, se začne uporabljati od 2. avgusta 2027

Seznam vključuje vrste, ki so uvrščene na Uredbo (EU) o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst (t. i. EU IAS seznam), ki se že pojavljajo v Sloveniji.

Seznam: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Narava/Invazivne-vrste/IASUredba_Vrste.pdf

Oranžni seznam potencialno invazivnih okrasnih rastlin projekta LIFE OrnamentalIAS

Oranžni seznam potencialno invazivnih okrasnih rastlin vključuje vrste, pri katerih je bila na podlagi strokovne ocene invazivnosti ugotovljena možnost naturalizacije in razvoja invazivnosti v prihodnosti, zato je pri njihovi uporabi priporočena previdnost ter spremljanje njihovega pojavljanja in širjenja. Na seznam so vključene tudi nekatere vrste, ki so bile v procesu usklajevanja z deležniki prerazvrščene iz osnutka črnega seznama, v tabeli pa so označene s klicajem.

Tabela 7: Seznam rastlin na oranžnem seznamu v Sloveniji

št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
1	<i>Abies concolor</i>		
2	<i>Akebia quinata</i>		čokoladna akebija
3	<i>Albizia julibrissin</i>	<i>Mimosa julibrissin</i> , <i>Acacia julibrissin</i>	albicija
4	<i>Alchemilla mollis</i>		mehkodlaka plahitica
5	<i>Amelanchier × lamarckii</i>	<i>Amelanchier × grandiflora</i> , <i>Amelanchier lamarckii</i>	šmarna hrušica
6	<i>Anacis verticillata</i>	<i>Coreopsis verticillata</i>	
7	<i>Aronia melanocarpa</i>		črnoplodna aronija
8	<i>Aster ageratoides</i>		
9	<i>Aster ageratoides</i> var. <i>ageratoides</i>	<i>Aster ageratoides</i> var. <i>adustus</i>	
10	<i>Astilbe chinensis</i>		
11	<i>Aucuba japonica</i>		japonska aukuba
12!	<i>Berberis aquifolium</i>	<i>Mahonia aquifolium</i>	navadna mahonija
13	<i>Berberis julianae</i>		
14	<i>Bergenia crassifolia</i> var. <i>crassifolia</i>	<i>Bergenia cordifolia</i>	
15	<i>Brunnera macrophylla</i>		velelistna brunera
16	<i>Callitropsis nootkatensis</i>	<i>Chamaecyparis nootkatensis</i> , <i>Cupressus nootkatensis</i>	
17	<i>Campsis radicans</i>	<i>Bignonia radicans</i> , <i>Campsis radicans</i> f. <i>flava</i> , <i>Tecoma radicans</i>	

št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
18!	<i>Catalpa bignonioides</i>		navadni cigarovec
19	<i>Cedrus atlantica</i>		atlaška cedra
20	<i>Cedrus deodara</i>		himalajska cedra
21	<i>Cedrus libani</i>		
22	<i>Celtis occidentalis</i>		ameriški koprivovec
23	<i>Cenchrus alopecuroides</i>	<i>Pennisetum alopecuroides</i> , <i>Panicum cynosuroides</i>	lisičjerepa perjanka
24	<i>Cercidiphyllum japonicum</i>		
25	<i>Cercis canadensis</i>		
26	<i>Chaenomeles × superba</i>		
27!	<i>Chaenomeles japonica</i>		navadna japonska kutina
28	<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>		
29	<i>Chamaecyparis obtusa</i>		
30	<i>Chamaecyparis pisifera</i>		
31	<i>Coreopsis grandiflora</i>	<i>Bidens sweetiana</i>	
32	<i>Cornus alba</i>		beli dren
33	<i>Cornus kousa</i>		japonski dren
34	<i>Cortaderia selloana</i>		pampaška trava
35	<i>Cotoneaster dammeri</i>	<i>Cotoneaster dammeri</i> var. <i>dammeri</i>	
36!	<i>Cotoneaster horizontalis</i>	<i>Cotoneaster microphyllus</i>	poglela panešplja
37	<i>Cryptomeria japonica</i>		japonska srpovka
38	<i>Cupressus sempervirens</i>	<i>Chamaecyparis thujiiformis</i>	
39	<i>Dasiphora fruticosa</i>	<i>Potentilla fruticosa</i>	grmsti petoprstnik
40	<i>Deutzia gracilis</i>		
41!	<i>Deutzia scabra</i>		navadna dojcija
42	<i>Echinacea purpurea</i>		ameriški slamnik
43	<i>Elaeagnus × submacrophylla</i>	<i>Elaeagnus × ebbingei</i>	
44!	<i>Elaeagnus angustifolia</i>		ozkolistna oljčica
45	<i>Elaeagnus pungens</i>		bodeča oljčica
46	<i>Elaeagnus umbellata</i>		
47	<i>Erigeron karvinskianus</i>		
48	<i>Euonymus alatus</i>		
49	<i>Euonymus fortunei</i>		

št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
50	<i>Euonymus japonicus</i>		
51	<i>Eurybia divaricata</i>	<i>Aster divaricatus</i>	
52	<i>Fallopia aubertii</i>	<i>Polygonum aubertii</i> , <i>Reynutria aubertii</i>	
53	<i>Fallopia baldschuanica</i>	<i>Polygonum baldschuanicum</i> , <i>Fagopyrum baldschuanicum</i> , <i>Reynoutria baldschuanica</i>	grmasti slakovec
54	<i>Fargesia murielae</i>		Murielina fargesia
55	<i>Forsythia × intermedia</i>		hibridna forsitia
56	<i>Ginkgo biloba</i>		dvokrpi ginko
57!	<i>Gleditsia triacanthos</i> L.	<i>Gleditsia triacanthos</i> var. <i>inermis</i> Castigl.	gledičevka
58	<i>Gypsophila paniculata</i>		
59	<i>Hedera hibernica</i>		
60	<i>Hydrangea arborescens</i>		virginijska bela hortenzija
61	<i>Hydrangea macrophylla</i>		velikolistna hortenzija
62	<i>Hydrangea paniculata</i>		
63	<i>Hydrangea quercifolia</i>		
64	<i>Hylotelephium spectabile</i>	<i>Sedum spectabile</i>	
65	<i>Hylotelephium telephium</i>	<i>Sedum telephium</i>	
66	<i>Hypericum calycinum</i>		
67	<i>Iberis sempervirens</i>		vednozeleni grenik
68	<i>Ilex × meserveae</i>		
69	<i>Ilex crenata</i>		
70	<i>Iris × germanica</i>	<i>Iris germanica</i>	perunikovke
71	<i>Jasminum nudiflorum</i>		golocvetni jasmín
72	<i>Juglans nigra</i>		črni oreh
73	<i>Juniperus × pfitzeriana</i>	<i>Juniperus × media</i> , <i>Juniperus × media</i> var. <i>pfitzeriana</i>	
74	<i>Juniperus chinensis</i>		
75	<i>Juniperus squamata</i>		
76	<i>Juniperus virginiana</i>		
77!	<i>Kerria japonica</i>	<i>Spiraea japonica</i>	japonska kerija
78	<i>Kniphofia uvaria</i>		
79	<i>Koelreuteria paniculata</i>	<i>Sapindus paniculata</i>	latnati mehurnik

št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
80	<i>Kolkwitzia amabilis</i>	<i>Linnaea amabilis</i>	
81	<i>Lagerstroemia indica</i>		
82	<i>Lamprocapnos spectabilis</i>	<i>Dicentra spectabilis</i>	
83	<i>Lantana camara</i>		
84	<i>Larix kaempferi</i>		
85	<i>Lavandula angustifolia</i>		prava sivka
86	<i>Ligustrum japonicum</i>	<i>Ligustridium japonicum</i>	
87!	<i>Ligustrum ovalifolium</i>		
88	<i>Liquidambar styraciflua</i>		ameriški ambrovec
89	<i>Liriodendron tulipifera</i>		tulipanovec
90	<i>Liriope muscari</i>		
91	<i>Lonicera caerulea</i> subsp. <i>caerulea</i>	<i>Lonicera caerulea</i> var. <i>kamtschatica</i> , <i>Lonicera kamtschatica</i>	
92	<i>Lonicera ligustrina</i> var. <i>pileata</i>	<i>Lonicera pileata</i>	
93	<i>Lonicera ligustrina</i> var. <i>yunnanensis</i>	<i>Lonicera nitida</i> , <i>Lonicera pileata</i> f. <i>yunnanensis</i>	bleščeče kosteničje
94	<i>Magnolia × soulangeana</i>		
95	<i>Magnolia grandiflora</i>		
96	<i>Magnolia kobus</i>		
97	<i>Magnolia stellata</i>		zvezdasta magnolia
98	<i>Mesembryanthemum cordifolium</i>	<i>Aptenia cordifolia</i>	
99	<i>Metasequoia glyptostroboides</i>		
100	<i>Miscanthus sinensis</i>	<i>Miscanthus zebrinus</i>	kitajski miskant
101!	<i>Morus alba</i>		bela murva
102	<i>Nandina domestica</i>		
103	<i>Nassella tenuissima</i>	<i>Stipa tenuissima</i>	
104	<i>Nerium oleander</i>		
105	<i>Oenothera lindheimeri</i>	<i>Gaura lindheimeri</i>	
106	<i>Osmanthus heterophyllus</i>	<i>Osmanthus ilicifolius</i>	
107	<i>Pachysandra terminalis</i>		
108	<i>Paeonia lactiflora</i>		
109	<i>Panicum virgatum</i>		
110	<i>Papaver orientale</i>		
111	<i>Parthenocissus inserta</i>		

št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
112	<i>Parthenocissus tricuspidata</i>		trokrpa vinika
113	<i>Passiflora caerulea</i>		
114	<i>Paulownia</i> sp.	<i>Paulownia tomentosa</i> × <i>Paulownia fortunei</i>	
115	<i>Perilla frutescens</i>		
116	<i>Phedimus spurius</i>	<i>Sedum spurium</i>	neprava homulica
117	<i>Philadelphus coronarius</i>		navadni skobotovec
118	<i>Phlox subulata</i>		
119	<i>Picea laxa</i>	<i>Picea glauca</i>	bela smreka
120	<i>Picea omorika</i>		omorika
121	<i>Picea orientalis</i>		
122	<i>Picea pungens</i>	<i>Picea pungens</i> f. <i>glauca</i>	bodeča smreka
123	<i>Pieris japonica</i>	<i>Andromeda japonica</i>	
124	<i>Pinus heldreichii</i>	<i>Pinus leucodermis</i>	munika
125	<i>Pinus parviflora</i>		
126!	<i>Pinus strobus</i>		zeleni bor
127	<i>Pinus wallichiana</i>	<i>Pinus excelsa</i> , <i>Pinus griffithii</i>	himalajski bor
128	<i>Pittosporum tobira</i>		navadna lepljivka
129	<i>Platanus</i> × <i>hispanica</i>	<i>Platanus</i> × <i>acerifolia</i>	javorolistna platana
130!	<i>Platyclusus orientalis</i>	<i>Thuja orientalis</i>, <i>Thuja pyramidalis</i>	vzhodni klek
131	<i>Pleioblastus variegatus</i>	<i>Pleioblastus fortunei</i> , <i>Pleioblastus pygmaeus</i>	
132!	<i>Prunus cerasifera</i>		mirobalana
133!	<i>Prunus laurocerasus</i> 'Caucasica'		Lovorikovec 'Caucasica'
134!	<i>Prunus laurocerasus</i> 'Genolia'		Lovorikovec 'Genolia'
135!	<i>Prunus laurocerasus</i> 'Herbergii'		Lovorikovec 'Herbergii'
136!	<i>Prunus laurocerasus</i> 'Mount Vernon'		Lovorikovec 'Mount Vernon'
137!	<i>Prunus laurocerasus</i> 'Novita'		Lovorikovec 'Novita'
138!	<i>Prunus laurocerasus</i> 'Obelisk'		Lovorikovec 'Obelisk'
139!	<i>Prunus laurocerasus</i> 'Rotundifolia'		Lovorikovec 'Rotundifolia'
140	<i>Prunus lusitanica</i>		portugalski lovorikovec
141	<i>Prunus serrulata</i>		

št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
142!	<i>Pseudotsuga menziesii</i>		duglazija
143	<i>Pulsatilla vulgaris</i>		
144!	<i>Quercus rubra</i>		rdeči hrast
145	<i>Rhus glabra</i>		
146	<i>Robinia hispida</i>	<i>Robinia elliottii</i>	
147!	<i>Robinia pseudoacacia</i>		robinija
148	<i>Rosa rugosa</i>		veleplodni šipek
149	<i>Rudbeckia deamii</i>	<i>Rudbeckia fulgida</i> var. <i>deamii</i>	
150	<i>Rudbeckia fulgida</i>		
151	<i>Rudbeckia hirta</i>		srhkodlakava rudbekija
152	<i>Rudbeckia speciosa</i>	<i>Rudbeckia fulgida</i> var. <i>speciosa</i>	
153	<i>Rudbeckia sullivantii</i>	<i>Rudbeckia fulgida</i> var. <i>sullivantii</i>	
154	<i>Rudbeckia triloba</i>		trikrpa rudbekija
155	<i>Salix babylonica</i>	<i>Salix pendula</i> , <i>Salix propendens</i>	vrba žalujka
156	<i>Saxifraga stolonifera</i>		
157	<i>Sequoiadendron giganteum</i>		mamutovec
158	<i>Skimmia japonica</i>		
159	<i>Spiraea × cinerea</i>		
160!	<i>Spiraea japonica</i>		japonska medvejka
161	<i>Spiraea nipponica</i>		
162	<i>Styphnolobium japonicum</i>	<i>Sophora japonica</i>	japonska sofora
163	<i>Symphoricarpos × chenaultii</i>		
164	<i>Symphyotrichum dumosum</i>	<i>Aster dumosus</i>	
165	<i>Symphyotrichum ericoides</i>	<i>Aster ericoides</i>	
166	<i>Symphyotrichum ericoides</i> var. <i>ericoides</i>	<i>Symphyotrichum ericoides</i> var. <i>prostratum</i>	
167	<i>Symphyotrichum laeve</i>	<i>Aster laevis</i>	gladka nebina
168	<i>Symphyotrichum lateriflorum</i>	<i>Symphyotrichum lateriflorum</i> var. <i>horizontale</i> , <i>Aster lateriflorus</i> , <i>Aster lateriflorus</i> var. <i>horizontalis</i> , <i>Aster diffusus</i> , <i>Aster divaricatus</i>	
169	<i>Symphyotrichum novae-angliae</i>	<i>Aster novae-angliae</i>	novoanglijska nebina
170	<i>Symphyotrichum pilosum</i> var. <i>pringlei</i>	<i>Aster pringlei</i>	
171	<i>Syringa pubescens</i> subsp. <i>pubescens</i>	<i>Syringa meyeri</i>	kitajski pritlikavi bezeg
172	<i>Tamarix ramosissima</i>	<i>Tamarix pentandra</i>	

št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
173	<i>Taxus × media</i>		
174	<i>Taxus cuspidata</i>		japonska tisa
175	<i>Thuja occidentalis</i>	<i>Thuja globosa</i>	ameriški klek
176	<i>Thuja plicata</i>		
177	<i>Tsuga canadensis</i>		kanadska čuga
178	<i>Verbena bonariensis</i>		
179	<i>Viburnum plicatum</i>		
180	<i>Weigela florida</i>		
181	<i>Wisteria brachybotrys</i>		
182	<i>Wisteria floribunda</i>		
183	<i>Wisteria frutescens</i>		
184!	<i>Wisteria sinensis</i>		kitajska glicinija
185	<i>Yucca filamentosa</i>		

Beli seznam priporočenih okrasnih rastlin projekta LIFE OrnamentalIAS

Beli seznam priporočenih okrasnih rastlin projekta LIFE OrnamentalIAS vključuje domorodne okrasne vrste, evidentirane v okviru analiz trga ter javnih in zasebnih zelenih površin v Sloveniji. Namen seznama je spodbujati uporabo domorodnih vrst kot alternativ invazivnim in potencialno invazivnim okrasnim rastlinam ter prispevati k ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Tabela 8: Seznam dreves na belem seznamu v Sloveniji

DREVESA			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
1	<i>Abies alba</i>		bela jelka
2	<i>Acer campestre</i>		maklen
3	<i>Acer monspessulanum</i>		trokrpi javor
4	<i>Acer platanoides</i>		ostrolistni javor
5	<i>Acer pseudoplatanus</i>		beli javor
6	<i>Alnus glutinosa</i>		črna jelša
7	<i>Alnus incana</i>		siva jelša
8	<i>Arbutus unedo</i>		navadna jagodičnica
9	<i>Aria edulis</i>	<i>Sorbus aria</i>	navadni mokovec
10	<i>Betula pendula</i>		navadna breza

DREVESA			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
11	<i>Carpinus betulus</i>		navadni gaber
12	<i>Cormus domestica</i>	<i>Sorbus domestica</i> , <i>Pyrus domestica</i>	skorš
13	<i>Crataegus × media</i>		
14	<i>Crataegus laevigata</i>		navadni glog
15	<i>Crataegus monogyna</i>	<i>Crataegus oxyacantha</i>	enovrati glog
16	<i>Fagus sylvatica</i>	<i>Fagus sylvatica</i> var. <i>heterophylla</i> , <i>Fagus sylvatica</i> f. <i>purpurea</i>	navadna bukev
17	<i>Fraxinus angustifolia</i>		ozkolistni jesen
18	<i>Fraxinus excelsior</i> *		veliki jesen
19	<i>Fraxinus ornus</i>		mali jesen
20	<i>Ilex aquifolium</i>		navadna bodika
21	<i>Laburnum alpinum</i>		alpski nagnoj
22	<i>Laburnum anagyroides</i>		navadni nagnoj
23	<i>Larix decidua</i>		navadni macesen
24	<i>Laurus nobilis</i>		navadni lovor
25	<i>Malus sylvestris</i>		divja jablana
26	<i>Picea abies</i>		navadna smreka
27	<i>Pinus cembra</i>		Cemprin
28	<i>Pinus mugo</i>	<i>Pinus mugo</i> var. <i>pumilio</i> , <i>Pinus mugo</i> var. <i>mughus</i> , <i>Pinus mugo</i> subsp. <i>mugo</i> , <i>Pinus montana</i>	Rušje
29	<i>Pinus nigra</i>		črni bor
30	<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>nigra</i>	<i>Pinus nigra</i> var. <i>austriaca</i>	
31	<i>Pinus sylvestris</i>		rdeči bor
32	<i>Populus alba</i>		beli topol
33	<i>Populus nigra</i>		črni topol
34	<i>Populus tremula</i>		trepetlika
35	<i>Prunus avium</i>	<i>Cerasus avium</i>	češnja
36	<i>Prunus padus</i>		čremsa
37	<i>Pyrus communis</i> subsp. <i>communis</i>	<i>Pyrus pyraster</i>	drobnica
38	<i>Quercus cerris</i>		cer
39	<i>Quercus ilex</i>		črničevje
40	<i>Quercus petraea</i>		graden

DREVESA			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
41	<i>Quercus pubescens</i>		puhasti hrast
42	<i>Quercus robur</i>		dob
43	<i>Salix alba</i>		bela vrba
44	<i>Salix caprea</i>		iva
45	<i>Salix daphnoides</i>		volčinasta vrba
46	<i>Salix eleagnos</i>	<i>Salix incana</i>	siva vrba
47	<i>Sambucus nigra</i>		črni bezeg
48	<i>Sorbus aucuparia</i>		jerebika
49	<i>Taxus baccata</i>		tisa
50	<i>Tilia cordata</i>		lipovec
51	<i>Tilia platyphyllos</i>		navadna lipa
52	<i>Torminalis glaberrima</i>	<i>Aria torminalis, Sorbus torminalis</i>	brek
53	<i>Ulmus glabra</i>	<i>Ulmus montana, Ulmus scabra</i>	goli brest
54	<i>Ulmus minor</i>	<i>Ulmus campestris, Ulmus carpinifolia</i>	poljski brest

* Veliki jesen (*Fraxinus excelsior*) je v Sloveniji močno ogrožen zaradi jesenovega ožiga (*Hymenoscyphus pseudoalbidus*).

Tabela 9: Seznam grmovnic na belem seznamu v Sloveniji

GRMOVNICE			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
1	<i>Amelanchier ovalis</i>		navadna šmarna hrušica
2	<i>Calluna vulgaris</i>	<i>Erica vulgaris</i>	jesenska vresa
3	<i>Cornus sanguinea</i>		rdeči dren
4	<i>Corylus maxima</i>		velika leska
5	<i>Cotinus coggygria</i>		navadni ruj
6	<i>Daphne cneorum</i>		dišeči volčin
7	<i>Daphne mezereum</i>		navadni volčin
8	<i>Dracocephalum officinale</i>	<i>Hyssopus officinalis</i>	navadni ožepok
9	<i>Euonymus europaeus</i>		navadna trdoleska
10	<i>Frangula alnus</i>	<i>Rhamnus frangula</i>	navadna krhlika
11	<i>Hippophae rhamnoides</i>	<i>Elaeagnus rhamnoides</i>	navadni rakitovec
12	<i>Juniperus communis</i>		navadni brin
13	<i>Juniperus sabina</i>		smrdljivi brin
14	<i>Ligustrum vulgare</i>		navadna kalina

GRMOVNICE			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
15	<i>Lonicera xylosteum</i>		puhastolistno kosteničevje
16	<i>Prunus spinosa</i>		črni trn
17	<i>Rhododendron luteum</i>	<i>Azalea pontica</i>	
18	<i>Ribes alpinum</i>		alpsko grozdičje
19	<i>Ribes uva-crispa</i>		kosmulja
20	<i>Rosa canina</i>		navadni šipek
21	<i>Rosa glauca</i>	<i>Rosa rubrifolia</i>	rdečelistni šipek
22	<i>Rosa rubiginosa</i>		rjastordeči šipek
23	<i>Rosa spinosissima</i> var. <i>spinosissima</i>	<i>Rosa pimpinellifolia</i> , <i>Rosa spinosissima</i>	bodičasti šipek
24	<i>Salix purpurea</i>		rdeča vrba
25	<i>Salix rosmarinifolia</i>		rožmarinolistna vrba
26	<i>Sambucus nigra</i>		črni bezeg
27	<i>Sambucus racemosa</i>		divji bezeg
28	<i>Taxus baccata</i>		tisa
29	<i>Viburnum lantana</i>		dobrovita
30	<i>Viburnum opulus</i>		brogovita

Seznam trajnic v Tabeli 10 zajema domorodne vrste, ki so bile evidentirane v ponudbi na slovenskem trgu v okviru popisa, izvedenega v obdobju 2023–2024. Njihova primernost za uporabo v vrtnarstvu bo predmet nadaljnje obravnave v okviru nadaljnjih aktivnosti projekta.

Tabela 10: Seznam trajnic na belem seznamu v Sloveniji

TRAJNICE			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
1	<i>Achillea millefolium</i>		navadni rman
2	<i>Achillea ptarmica</i>		pehtranov rman
3	<i>Achnatherum calamagrostis</i>	<i>Stipa calamagrostis</i> , <i>Agrostis calamagrostis</i>	navadna sršica
4	<i>Aconitum napellus</i>		repičasta preobjeda
5	<i>Aegonychon purpureocaeruleum</i>	<i>Buglossoides purpureocaerulea</i> , <i>Lithospermum purpureocaeruleum</i>	škrlatnomodro ptičje seme
6	<i>Aegopodium podagraria</i>		navadna regačica
7	<i>Agrimonia eupatoria</i>		navadni repik

TRAJNICE			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
8	<i>Ajuga pyramidalis</i>		piramidasti skrečnik
9	<i>Ajuga reptans</i>		plazeči skrečnik
10	<i>Alchemilla xanthochlora.</i>		navadna plahtica
11	<i>Alisma lanceolatum</i>		suličastolistni porečnik
12	<i>Alisma plantago-aquatica</i>		trpotčasti porečnik
13	<i>Allium carinatum</i>		gredljati / lepi luk
14	<i>Allium schoenoprasum</i>	<i>Allium montanum</i>	drobnjak
15	<i>Allium sphaerocephalon</i>		oblasti luk
16	<i>Allium ursinum</i>		čemaž
17	<i>Alyssum montanum</i>		gorski grobeljnik
18	<i>Andromeda polifolia</i>		navadna rožmarinka
19	<i>Anemone nemorosa</i>		podlesna vetrnica
20	<i>Anemone sylvestris</i>		divja vetrnica
21	<i>Antennaria dioica</i>		navadna majnica
22	<i>Anthericum ramosum</i>		navadni kosmuljek
23	<i>Anthyllis vulneraria</i>		pravi ranjak
24	<i>Apium graveolens</i>		navadna zelena
25	<i>Aquilegia vulgaris</i>	<i>Aquilegia vulgaris</i> var. <i>stellata</i>	navadna orlica
26	<i>Arabis caucasica</i>	<i>Arabis alpina</i> subsp. <i>caucasica</i> , <i>Arabis albida</i>	alpski repnjak?
27	<i>Argentina anserina</i>	<i>Potentilla anserina</i>	gosji petoprstnik
28	<i>Arnica montana</i>		navadna arnika
29	<i>Arum italicum</i> .		laški kačnik
30	<i>Arum maculatum</i>		pegasti kačnik
31	<i>Aruncus dioicus</i>	<i>Aruncus dioicus</i> var. <i>kamtschaticus</i> ; <i>Aruncus sinensis</i> 'Zweiweltenkind' (<i>A. sinensis</i> ni naveden v botaničnih bazah)	navadno kresničevje
32	<i>Asarum europaeum</i>		navadni kopitnik
33	<i>Asparagus acutifolius</i>		ostrolistni beluš
34	<i>Asparagus tenuifolius</i>		lasasti beluš
35	<i>Asphodeline lutea</i>		rumeni čepeljec
36	<i>Asphodelus albus</i>		navadni zlati koren
37	<i>Asplenium scolopendrium</i>	<i>Phyllitis scolopendrium</i>	jelenov jezik
38	<i>Aster alpinus</i>		alpska nebina

TRAJNICE			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
39	<i>Aster amellus</i>		gorska nebina
40	<i>Astrantia major</i>		veliki zali klobuček
41	<i>Athyrium filix-femina</i>		navadna podborka
42	<i>Aurinia saxatilis</i>	<i>Alyssum saxatile</i>	skalna zlatenka
43	<i>Bistorta officinalis</i>	<i>Persicaria bistorta</i> , <i>Polygonum bistortum</i>	kačja dresen
44	<i>Blechnum spicant</i>		rebrenjača
45	<i>Briza media</i>	<i>Poa media</i>	navadna migalica, solzice
46	<i>Buphthalmum salicifolium</i>		vrbovolistni primožek
47	<i>Butomus umbellatus</i>		kobulasta vodoljuba
48	<i>Calla palustris</i>		močvirska kačunka
49	<i>Caltha palustris</i>		navadna kalužnica
50	<i>Campanula glomerata</i>		klobčasta zvončica
51	<i>Campanula persicifolia</i>		breskovolistna zvončica
52	<i>Cardamine pratensis</i>		travniška penuša
53	<i>Cardamine trifolia</i>		trilistna penuša
54	<i>Carex caryophylla</i>	<i>Carex verna</i>	pomladanski šaš
55	<i>Carex nigra</i>		črni šaš
56	<i>Carex panicea</i>		proseni šaš
57	<i>Carex pendula</i>		previsni šaš
58	<i>Carex riparia</i>	<i>Carex acuta</i>	obrežni šaš
59	<i>Carex sylvatica</i> Huds.		gozdni šaš
60	<i>Carlina acaulis</i> subsp. <i>caulescens</i>	<i>Carlina acaulis</i> subsp. <i>simplex</i>	čvrsta bodeča neža
61	<i>Centaurea montana</i> .		gorski glavinec
62	<i>Centaurea triumphettii</i> .	<i>Cyanus triumphettii</i>	Triumfettijev glavinec
63	<i>Chrysopogon gryllus</i>	<i>Andropogon grillus</i>	zlatolaska
64	<i>Clematis alpina</i>		planinski srobot
65	<i>Clematis integrifolia</i>		celolistni srobot
66	<i>Clematis recta</i>		pokončni srobot
67	<i>Clematis vitalba</i>		navadni srobot
68	<i>Clinopodium nepeta</i>	<i>Calamintha nepeta</i>	drobnolistni čober
69	<i>Sagina alexandrae</i>	<i>Sagina subulata</i>	šilolistni pitomec

TRAJNICE			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
70	<i>Convallaria majalis</i>		šmarnica
71	<i>Cyclamen purpurascens</i>	<i>Cyclamen europaeum auct.</i>	navadna ciklama
72	<i>Deschampsia cespitosa subsp. cespitosa</i>	<i>Deschampsia caespitosa</i> , <i>Deschampsia cespitosa var. vivipara</i>	rušnata masnica
73	<i>Dianthus barbatus</i>		brkati klinček
74	<i>Dianthus carthusianorum</i>		navadni klinček
75	<i>Dianthus deltoides</i>		deltasti klinček
76	<i>Dianthus plumarius</i>	<i>Dianthus plumarius subsp. hoppei</i> (Port.) Hegi	peresasti klinček Hoppejev klinček
77	<i>Dianthus superbus</i>		čudoviti klinček
78	<i>Digitalis grandiflora</i>	<i>Digitalis ambigua Murray</i>	velecvetni naprstec
79	<i>Dryas octopetala</i>		alpska velesa
80	<i>Dryopteris affinis</i>		neprava glistovnica
81	<i>Dryopteris filix-mas</i>		navadna glistovnica
82	<i>Echinops ritro</i>		navadni bodoglavec
83	<i>Echinops ritro subsp. ruthenicus</i>		
84	<i>Echinops sphaerocephalus</i>		oblasti bodoglavec
85	<i>Edraianthus graminifolius</i>		travnolistna vrčica
86	<i>Eleocharis acicularis</i>		iglasta sita
87	<i>Equisetum fluviatile</i>	<i>Equisetum limosum</i> , <i>Equisetum heleocharis</i>	vodna preslica
88	<i>Equisetum hyemale</i>	<i>Hippochaete hyemalis</i>	zimsko preslica
89	<i>Equisetum variegatum</i>		pisana preslica
90	<i>Erica carnea</i>	<i>Erica herbacea</i>	spomladanska resa
91	<i>Eriophorum vaginatum</i>		nožničavi munec
92	<i>Eryngium alpinum</i>		alpska možina
93	<i>Euphorbia amygdaloides</i>		mandljevolistni mleček
94	<i>Euphorbia cyparissias</i>		cipresasti mleček
95	<i>Euphorbia epithymoides</i>	<i>Euphorbia polychroma</i>	mnogobarvni mleček
96	<i>Euphorbia palustris</i>		močvirski mleček
97	<i>Festuca amethystina</i>		ametistna bilnica
98	<i>Festuca ovina</i>		ovčja bilnica
99	<i>Festuca valesiaca</i>		vališka bilnica

TRAJNICE			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
100	<i>Filipendula ulmaria</i>		brestovolistni oslad
101	<i>Filipendula vulgaris</i>	<i>Filipendula hexapetala</i>	navadni oslad
102	<i>Fragaria vesca</i>		navadni jagodnjak
103	<i>Fritillaria meleagris</i>		močvirski tulipan
104	<i>Galium odoratum</i>	<i>Asperula odorata</i>	dišeča lakota
105	<i>Gentiana acaulis</i>	<i>Gentiana kochiana</i>	Kochov svišč
106	<i>Gentiana lutea</i>		rumeni svišč
107	<i>Geranium macrorrhizum</i>		korenikasta krvomočnica
108	<i>Geranium nodosum</i>		kolenčasta krvomočnica
109	<i>Geranium phaeum</i>		rjavordeča krvomočnica
110	<i>Geranium pratense</i>		travniška krvomočnica
111	<i>Geranium sanguineum</i>	<i>Geranium sanguineum var. striatum</i>	krvavordeča krvomočnica
112	<i>Geum rivale</i>		potočna sretena
113	<i>Glechoma hederacea</i>		bršljanasta grenkuljic
114	<i>Globularia cordifolia</i>		srčastolistna mračica
115	<i>Glyceria maxima</i>		velika sladika
116	<i>Gratiola officinalis</i>		navadna božja milost
117	<i>Hedera helix</i>		navadni bršljan
118	<i>Helichrysum italicum</i>		laški smilj
119	<i>Helleborus dumetorum</i>		hostni teloh
120	<i>Helleborus multifidus subsp. istriacus</i>		deljenolistni teloh
121	<i>Helleborus multifidus</i>		deljenolistni teloh
122	<i>Helleborus niger</i>		črni teloh
123	<i>Helleborus odorus</i>		blagodišeči teloh
124	<i>Hemerocallis lilioasphodelus</i>		rumena maslenica
125	<i>Hepatica nobilis</i>	<i>Anemone hepatica</i>	navadni jetrnik
126	<i>Hippuris vulgaris</i>		navadna smrečica
127	<i>Hylotelephium maximum</i>	<i>Sedum maximum</i> , <i>Sedum telephium subsp. maximum</i>	hermelika
128	<i>Hypericum perforatum</i>		šentjanževka
129	<i>Iris pseudacorus</i>	<i>Iris pseudacorus var. bastardii</i>	vodna perunika
130	<i>Iris sibirica</i>		sibirska perunika

TRAJNICE			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
131	<i>Juncus effusus</i>		navadno ločje
132	<i>Juncus inflexus</i>	<i>Juncus glaucus</i>	sivozeleno ločje
133	<i>Knautia arvensis</i>		njivsko grabljišče
134	<i>Lamium album</i>		bela mrtva kopriva
135	<i>Lamium maculatum</i>		lisasta mrtva kopriva
136	<i>Lathyrus latifolius</i>	<i>Lathyrus megalanthus</i>	širokolistni grahor
137	<i>Lathyrus tuberosus</i>		gomoljasti grahor
138	<i>Lathyrus vernus</i>		spomladanski grahor
139	<i>Leontopodium nivale subsp. alpinum</i>	<i>Leontopodium alpinum</i> , <i>Gnaphalium leontopodium</i>	planika
140	<i>Leucanthemum vulgare</i>	<i>Leucanthemum precox</i>	navadna ivanjščica
141	<i>Lilium martagon</i>		turška lilija
142	<i>Lomelosia graminifolia</i>	<i>Scabiosa graminifolia</i>	travnolistni glavinec
143	<i>Lonicera caprifolium</i>		kovačnik
144	<i>Lunaria rediviva</i>		trpežna srebrenka
145	<i>Luzula nivea</i>		snežnobela bekica
146	<i>Luzula sylvatica</i>		gozdna bekica
147	<i>Lysimachia nummularia</i>		okroglostna pijavčnica
148	<i>Lysimachia punctata</i>		pikasta pijavčnica
149	<i>Lysimachia vulgaris</i>		navadna pijavčnica
150	<i>Lythrum salicaria</i>		navadna krvenka
151	<i>Maianthemum bifolium</i>		dvolistna senčnica
152	<i>Malva alcea</i>		ostrolistni slezenovec
153	<i>Malva moschata</i>		muškatni slezenovec
154	<i>Melica ciliata</i>	<i>Melica ciliata subsp. taurica</i> , <i>Melica nebrodensis</i>	vejicata kraslika
155	<i>Mentha × rotundifolia</i>	<i>Mentha × niliaca</i>	okroglostna meta/ nilska meta
156	<i>Mentha × villosa</i>		dlakava meta
157	<i>Mentha aquatica</i>		vodna meta
158	<i>Mentha arvensis</i>	<i>Mentha gentilis</i>	njivska meta
159	<i>Mentha spicata subsp. spicata</i>	<i>Mentha spicata var. crispa</i>	klasasta meta
160	<i>Menyanthes trifoliata</i>		navadni mrzličnik

TRAJNICE			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
161	<i>Mercurialis perennis</i>		trpežni golšec
162	<i>Milium effusum</i>		razprostrta prosulja
163	<i>Molinia arundinacea</i>	<i>Molinia caerulea subsp. arundinacea</i>	trstikasta stožka
164	<i>Molinia caerulea</i>		modra stožka
165	<i>Molinia caerulea subsp. caerulea</i>		modra stožka
166	<i>Muscari neglectum</i>	<i>Muscari racemosum</i>	grozdasta hrušica
167	<i>Myosotis scorpioides</i>	<i>Myosotis palustris</i>	močvirska spominčica
168	<i>Nuphar lutea</i>	<i>Nuphar luteum</i>	rumeni blatnik
169	<i>Omphalodes verna</i>		spomladanska torilnica
170	<i>Onoclea struthiopteris</i>	<i>Matteuccia struthiopteris</i> , <i>Struthiopteris germanica</i>	navadna peruša
171	<i>Origanum vulgare</i>		navadna dobra misel
172	<i>Oxalis acetosella</i>		navadna zajčja deteljica
173	<i>Paeonia officinalis</i>		navadna potonika
174	<i>Paronychia kapela</i>		srebrnasta kapela
175	<i>Pentanema ensifolium</i>	<i>Inula ensifolia</i>	mečastolistni oman
176	<i>Petrorhagia saxifraga</i>	<i>Tunica saxifraga</i>	navadna haljica
177	<i>Peucedanum rablense</i>	<i>Peucedanum austriacum subsp. rablense</i>	avstrijski silj
178	<i>Phalaris arundinacea</i>		pisana čužka
179	<i>Phragmites australis</i>		navadni trst
180	<i>Phyteuma scheuchzeri</i>		Scheuchzerjev repuš
181	<i>Pilosella aurantiaca</i>	<i>Hieracium aurantiacum</i>	oranžna škržolica
182	<i>Pilosella officinarum</i>	<i>Hieracium pilosella</i>	dolgodlakava škržolica
183	<i>Polygonatum multiflorum</i>		mnogocvetni salomonov pečat
184	<i>Polygonatum odoratum</i>		dišeči salomonov pečat
185	<i>Polygonatum verticillatum</i>		vretenčasti salomonov pečat
186	<i>Polypodium vulgare</i>		navadna sladka koreninica
187	<i>Polystichum setiferum</i>		luskastodlakava podlesnica
188	<i>Potentilla alba</i>		beli petoprstnik
189	<i>Potentilla erecta</i>	<i>Potentilla tormentilla</i>	srčna moč

TRAJNICE			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
190	<i>Primula veris</i>		pomladanski jeglič
191	<i>Pulmonaria officinalis</i>		navadni pljučnik
192	<i>Rumex acetosa</i>		navadna kislica
193	<i>Rumex sanguineus</i>		krvava kislica
194	<i>Sagittaria sagittifolia</i>		navadna strelišča
195	<i>Salvia nemorosa</i>	<i>Salvia sylvestris</i>	podlesna kadulja
196	<i>Salvia pratensis</i>		travniška kadulja
197	<i>Sanguisorba minor</i>		mala strašnica
198	<i>Sanguisorba officinalis</i>	<i>Sanguisorba menziesii</i>	zdravilna strašnica
199	<i>Sanicula epipactis</i>	<i>Hacquetia epipactis</i>	tevjce
200	<i>Saponaria ocymoides</i>		rdeča milnica
201	<i>Satureja montana</i>		kraški šetraj
202	<i>Saxifraga hostii</i>		Hostov kamnokreč
203	<i>Scabiosa columbaria</i>		navadni grintavec
204	<i>Schoenoplectus lacustris</i>	<i>Scirpus lacustris</i>	jezerski biček
205	<i>Scopolia carniolica.</i>		kranjska bunika
206	<i>Sedum acre</i>		ostra homulica
207	<i>Sedum album</i>	<i>Sedum album subsp. teretifolium</i>	bela homulica
208	<i>Sedum sexangulare</i>	<i>Sedum boloniense</i>	šesterokotna homulica
209	<i>Sesleria autumnalis</i>		jesenska vilovina
210	<i>Sesleria caerulea</i>		pisana vilovina
211	<i>Silene flos-cuculi</i>	<i>Lychnis flos-cuculi</i>	kukavičja lučca
212	<i>Silene vulgaris</i>	<i>Silene cucubalus</i>	pokalica
213	<i>Siler montanum</i>	<i>Laserpitium siler</i>	gorski jelenovec
214	<i>Solidago virgaurea</i>		navadna zlata rozga
215	<i>Sparganium erectum</i>		pokončni ježek
216	<i>Sparganium erectum subsp. neglectum</i>	<i>Sparganium neglectum</i>	mlahavi ježek
217	<i>Teucrium chamaedrys</i>		navadni vrednik
218	<i>Thalictrum aquilegiifolium</i>		vetrovka
219	<i>Thalictrum minus</i>		mali talin
220	<i>Thymus longicaulis</i>		dolgostebelna materina dušica

TRAJNICE			
št.	latinsko ime	sinonim	slovensko ime
221	<i>Thymus praecox</i>		rana materina dušica
222	<i>Thymus pulegioides</i>		polajeva materina dušica
223	<i>Thymus vulgaris</i>		timijan
224	<i>Trapa natans</i>		navadni vodni orešek
225	<i>Trollius europaeus</i>		navadna pogačica
226	<i>Typha laxmannii</i>		Laxmannov rogoz
227	<i>Typha minima</i>		najmanjši rogoz
228	<i>Valeriana officinalis</i>	<i>Valeriana officinalis</i> var. <i>latifolia</i>	zdravilna špajka/ baldrijan
229	<i>Verbascum blattaria</i>	<i>Verbascum blattaria</i> f. <i>albiflorum</i>	grozdasti lučnik
230	<i>Verbascum phoeniceum</i>		vijolični lučnik
231	<i>Veronica beccabunga</i>		studenčni jetičnik
232	<i>Veronica longifolia</i>	<i>Pseudolysimachion longifolium</i> , <i>Veronica maritima</i>	dolgolistni jetičnik
233	<i>Veronica prostrata</i>		polegli jetičnik
234	<i>Veronica teucrium</i>	<i>Veronica pseudochamaedrys</i>	veliki jetičnik
235	<i>Vinca major</i>		veliki zimzelen
236	<i>Vinca minor</i>		navadni zimzelen
237	<i>Viola odorata</i>		dišeča vijolica
238	<i>Viola sororia</i>		ameriška vijolica
239	<i>Viscaria vulgaris</i>	<i>Lychnis viscaria</i> , <i>Lychnis angustifolia</i> , <i>Silene atropurpurea</i>	navadna smolnica
240	<i>Vitis vinifera</i>		vinska trta
241	<i>Waldsteinia ternata</i>	<i>Waldsteinia trifolia</i>	trilistna valdštajnija

Rezultati interdisciplinarnih radionica i doprinos procesu usklađivanja popisa u Hrvatskoj

Organizacija i provedba radionica

Radionice u Hrvatskoj bile su organizirane kao interdisciplinarna okupljanja stručnjaka različitih profila. Takav pristup odabran je kako bi se omogućila izravna razmjena mišljenja između predstavnika zaštite prirode, hortikulturnog sektora, krajobraznih arhitekata, rasadničara, komunalnih poduzeća, predstavnika javne uprave te znanstvenih i obrazovnih institucija. Cilj je bio osigurati da se različiti stručni, gospodarski i praktični aspekti uporabe ukrasnih biljnih vrsta razmatraju istodobno te da se prijedlozi popisa usklađuju kroz otvorenu raspravu svih relevantnih dionika.

Interdisciplinarni pristup omogućio je neposredno suočavanje različitih stajališta o invazivnom potencijalu pojedinih vrsta, njihovoj gospodarskoj i uporabnoj vrijednosti, dostupnosti alternativnih vrsta te mogućnostima provedbe predloženih mjera u praksi. Tijekom radionica raspravljalo se o invazivnim stranim ukrasnim biljkama u Hrvatskoj, njihovom utjecaju na prirodne ekosustave i urbano okruženje, kriterijima za razvrstavanje vrsta na crnu, narančastu i bijelu listu te mogućnostima primjene neinvazivnih alternativa. Posebna pozornost posvećena je iskustvima iz prakse komunalnih poduzeća, krajobraznih arhitekata, rasadničarskog sektora i stručnjaka za zaštitu prirode, kao i zakonodavnim i upravljačkim aspektima ograničavanja uporabe invazivnih stranih biljnih vrsta. Stručnjaci iz područja edukacije i NGO bili su uključeni kako bi putem edukacije dijelovali na širu populaciju, buduće stručnjake i zainteresiranu javnost.

Tijekom procesa usklađivanja popisa posebna je pozornost posvećena vrstama za koje tijekom prethodne procjene invazivnosti nije bilo moguće donijeti jednoznačan zaključak zbog ograničene dostupnosti podataka. Takve su vrste bile uključene u tzv. žutu listu, koja je predstavljala skupinu vrsta za koje su potrebna dodatna istraživanja i praćenje prije donošenja konačne preporuke o njihovom statusu. Tijekom stručnih rasprava dio vrsta sa žutog popisa dodatno je vrednovan na temelju iskustava iz uzgoja i primjene u hortikulturi, podataka o njihovoj dugotrajnoj prisutnosti u uzgoju te dostupnih saznanja o njihovom ponašanju u okolišu. Za vrste kod kojih nisu utvrđeni pokazatelji naturalizacije, širenja izvan mjesta uzgoja niti drugi elementi koji bi upućivali na povećani ekološki rizik, predloženo je uključivanje u prijedlog bijele liste. Time su radionice pridonijele boljem razumijevanju vrsta za koje trenutno postoji viša razina nesigurnosti te identificiranju prioriteta za buduća istraživanja i procjene rizika, a prijedlog bijelog popisa temelji se na iskustvu dugogodišnje uporabe vrsta u hortikulturnoj praksi, dostupnim stručnim spoznajama te prijedlozima i komentarima prikupljenima tijekom projektnih radionica s relevantnim dionicima.

Glavne teme rasprava tijekom radionica:

- invazivne strane ukrasne biljne vrste u Hrvatskoj i njihovo širenje u različitim tipovima staništa,
- utjecaj invazivnih vrsta na biološku raznolikost, prirodne ekosustave i urbane zelene površine,
- kriteriji za procjenu invazivnosti i razvrstavanje vrsta na pojedine popise,
- dostupnost i primjenjivost neinvazivnih alternativnih vrsta,
- gospodarski, funkcionalni i estetski značaj pojedinih vrsta u hortikulturnoj praksi,
- iskustva upravljanja i održavanja javnih zelenih površina,
- zakonodavni, upravljački i provedbeni aspekti upravljanja invazivnim vrstama.

Rezultati radionica pokazali su da među različitim skupinama dionika postoji visok stupanj svijesti o problemu invazivnih stranih biljnih vrsta te široka podrška aktivnostima usmjerenima na prevenciju njihova širenja. Rasprave su istodobno pokazale potrebu usklađivanja ciljeva zaštite prirode s praktičnim potrebama hortikulturnog sektora, krajobraznog planiranja i upravljanja javnim zelenim površinama.

Ključni zaključci radionica

Na temelju provedenih rasprava izdvojeni su sljedeći zajednički naglasci:

- potrebu za jasnim i lako dostupnim preporukama za korištenje ukrasnih biljnih vrsta,
- važnost kontinuiranog informiranja, edukacije i podizanja svijesti stručne i opće javnosti,
- potrebu uključivanja stručnjaka različitih profila u procjenu i upravljanje invazivnim vrstama,
- podršku daljnjoj suradnji između sektora zaštite prirode, hortikulture, krajobrazne arhitekture, javne uprave i znanstvene zajednice,
- važnost razvoja i promicanja neinvazivnih alternativnih vrsta,
- potrebu razlikovanja vrsta i kultivara pri procjeni invazivnog potencijala,
- potrebu redovitog ažuriranja popisa u skladu s novim znanstvenim spoznajama, promjenama na tržištu i iskustvima iz prakse.

Doprinos hrvatskih radionica procesu usklađivanju popisa

Važan rezultat radionica bio je doprinos dionika procesu izrade i usklađivanja popisa ukrasnih stranih biljnih vrsta. Tijekom radionica sudionici su komentirali početne prijedloge popisa, predlagali izmjene statusa pojedinih vrsta, ukazivali na vrste koje zahtijevaju dodatnu procjenu te iznosili praktična iskustva vezana uz njihovu uporabu, održavanje i širenje. Posebno su istaknuta pitanja vezana uz gospodarski značajne vrste, dostupnost alternativnih biljaka, regionalne razlike u invazivnom potencijalu te potrebu razlikovanja pojedinih kultivara od osnovnih vrsta.

Posebno važnu ulogu u procesu usklađivanja prijedloga popisa imala je završna, četvrta radionica, na koju su bili pozvani sudionici svih prethodno održanih radionica. Time je omogućeno ponovno okupljanje predstavnika različitih sektora te zajedničko razmatranje prijedloga popisa na temelju komentara i prijedloga prikupljenih tijekom prethodnih rasprava. Završna radionica bila je usmjerena na usklađivanje različitih stručnih stajališta, razmatranje spornih vrsta i postizanje što šireg konsenzusa o konačnim prijedlozima popisa.

U okviru završne radionice provedeno je i glasovanje o statusu pojedinih vrsta, pri čemu su sudionici imali mogućnost izraziti svoje mišljenje o njihovom uvrštavanju na crnu, narančastu ili bijelu listu. Rezultati glasovanja predstavljali su dodatnu podlogu za donošenje konačnih prijedloga popisa te su omogućili transparentno uključivanje stavova različitih skupina dionika u proces odlučivanja.

Nakon održane ukupno četiri radionice došlo se do sljedećih rezultata s obzirom na procjenu opasnosti za pojedine izdvojene vrste (Tablice 1., 2. i 3.). Za vrste predložene za nadopunu postojeće crne liste stranih biljnih vrsta (Tablica 1.), prije njihova uvrštenja potrebno je izraditi opsežne procjene rizika, što je u nadležnosti ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode (trenutačno Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije). Slijedom navedenog, ovaj prijedlog vrsta za nadopunu crne liste može poslužiti za prioritizaciju biljnih vrsta pri izradi procjena rizik

Tablica 11: Prijedlog za nadopunu postojeće crne liste stranih biljnih vrsta u Republici Hrvatskoj

br.	latinsko ime	sinonim	hrvatsko ime
1	<i>Houttuynia cordata</i>	<i>Polypara cordata</i>	Biljka kameleon
2	<i>Paulownia tomentosa</i>		Pavlovnija
3	<i>Parthenocissus quinquefolia</i>		Peterolistna lozica
4	<i>Rhus typhina</i>		Kiseli ruj
5	<i>Phyllostachys</i> spp.		Bambusi

Tablica 12: Prijedlog za narančastu listu ukrasnih stranih biljnih vrsta u Republici Hrvatskoj

Br.	latinsko ime	sinonim	hrvatsko ime
1	<i>Berberis aquifolium</i>	<i>Mahonia aquifolium</i>	Oštrolišna mahonija
2	<i>Berberis thunbergii</i>		Thunbergova žutika
3	<i>Buddleja davidii</i>		Ljetni jorgovan
4	<i>Campsis radicans</i>	<i>Tecoma radicans</i>	Tekoma
5	<i>Clerodendrum bungei</i>		Meksička hortenzija
6	<i>Cornus sericea</i>		Američki drijen
7	<i>Gleditsia triacanthos</i>		Trnovac
8	<i>Gymnocladus dioica</i>		
9	<i>Hibiscus syriacus</i>		Hibiskus
10	<i>Koeleruteria paniculata</i>		Metličasta kereuterija, lampion drvo
11	<i>Ligustrum ovalifolium</i>		Kalina
12	<i>Lonicera japonica</i>		Japanska kalina
13	<i>Nandina domestica</i>		Nebeski bambus
14	<i>Passiflora caerulea</i>		Kristova kruna
15	<i>Prunus laurocerasus</i>		Lovorvišnja
16	<i>Sophora japonica</i>		Japanska sofora
17	<i>Symphotrichum novi-belgii</i>	<i>Aster novi-belgii</i>	Glatkolisni zvjezdan
18	<i>Wisteria sinensis</i>		Glicinija

Tablica 13: Prijedlog za nadopunu postojeće bijele liste ukrasnih stranih biljnih vrsta u Republici Hrvatskoj

br.	latinsko ime	sinonim	hrvatsko ime
1	<i>Acer palmatum</i>		Japanski javor
2	<i>Actinida kolomikta</i>		Ukrasni kivi
3	<i>Aesculus hippocastanum</i>		Divlji kesten
4	<i>Ageratum houstonianum</i>		Ageratum, Plava zvjezdica
5	<i>Aubrieta deltoidea</i>		Jastučac
6	<i>Begonia semperflorens</i>		Stalnocvatuća begonija
7	<i>Bergenia cordifolia</i>		Bergenija
8	<i>Canna indica</i>		Kana
9	<i>Chaenomeles superba</i>		Japanska dunja
10	<i>Cheiranthus cheirii</i>		Šeboj

br.	latinsko ime	sinonim	hrvatsko ime
11	<i>Clematis × jackmanii</i>		Hibridna pavitina
12	<i>Cleome spinosa</i>		Paukov cvijet
13	<i>Coreopsis verticillata</i>		Djevojačko oko
14	<i>Cosmos bipinnatus</i>		Uresnica
15	<i>Cucurbita pepo</i> var. <i>ovifera</i>		Ukrasne tikvice
16	<i>Dahlia × hybrida</i>		Visoka dalija, georgina
17	<i>Dahlia cultorum</i>		Niska dalija
18	<i>Dendranthema indica</i>		Krizanteme
19	<i>Dicentra spectabilis</i>		Srdašce
20	<i>Erysimum linifolium</i>		Šejoj
21	<i>Gypsophylla elegans</i>		Jednogodišnja sadarka, Šlajer
22	<i>Gypsophylla paniculata</i>		Trajna sadarka, Šlajer
23	<i>Hechera sanguinea</i>		Koraljni zvončić
24	<i>Heuchera × hybrida</i>		Hibridni koraljni zvončić
25	<i>Hosta plantaginea</i>		Bijela hosta, Funkija
26	<i>Hosta sieboldii</i>		Funkija
27	<i>Hosta undulata</i>		Funkija
28	<i>Hydrangea macrophylla</i>		Velelisna hortenzija
29	<i>Iberis sempervirens</i>		Snježak, Vazdazelena ognjica
30	<i>Impatiens hawkerii</i>		Vodenika nova gvineja
31	<i>Impatiens walleriana</i>		Vodenika
32	<i>Lilium asiaticum</i>		Azijski ljiljan
33	<i>Morus alba</i>		Bijeli dud
34	<i>Philadelphus coronarius</i>		Pajasmin
35	<i>Phlox paniculata</i>		Visoki plamenac
36	<i>Phlox subulata</i>		Puzavi plamenac
37	<i>Physostegia virginiana</i>		Poslušnica
38	<i>Pinus strobus</i>		Američki borovac
39	<i>Platycladus orientalis</i>		Istočnjačka tuja
40	<i>Rhododendron hybridum</i>		Rhododendron
41	<i>Ricinus communis</i>		Ricinus
42	<i>Salvia splendens</i>		Plamena kadulja
43	<i>Sophora japonica</i>		Japanska sofora

br.	latinsko ime	sinonim	hrvatsko ime
44	<i>Spirea prunifolia</i> 'Floreplena'		Suručica
45	<i>Tagetes erecta</i>		Uspravna kadifica
46	<i>Tagetes patula</i>		Niska kadifica
47	<i>Tagetes signata</i>		Grmolika kadifica
48	<i>Tiarella cordifolia</i>		Pjenica
49	<i>Tropaeolum majus</i>		Dragoljub
50	<i>Vitis vinifera</i>		Vinova loza
51	<i>Zinnia elegans</i>		Visoka cinija
52	<i>Zinnia marilandica</i>		Grmolika cinija

Rasprave su pokazale da među dionicima postoje različiti pogledi na pojedine vrste, osobito one koje imaju značajnu gospodarsku, povijesnu, krajobraznu ili uporabnu vrijednost, ali istodobno pokazuju određeni invazivni potencijal. Kroz otvorenu razmjenu iskustava i stručnih mišljenja identificirana su pitanja koja zahtijevaju dodatnu pozornost, uključujući regionalne razlike u invazivnom potencijalu vrsta, dostupnost alternativnih biljaka te potrebu preciznijeg vrednovanja pojedinih kultivara. Također, iskristalizirala se nužnost redovitog i kvalitetnog održavanja privatnih i javnih površina zelenila kako bi se spriječilo nekontrolirano širenje potencijalno invazivnih vrsta kao i organizirano i pravilno zbrinjavanje zelenog otpada.

Zaključci i preporuke prikupljeni tijekom radionica, zajedno s rezultatima završnog glasovanja, ugrađeni su u proces izrade i usklađivanja konačnih prijedloga crne, narančaste i bijele liste ukrasnih stranih biljnih vrsta. Na taj su način praktična iskustva i stručna mišljenja različitih skupina dionika integrirana u završne prijedloge popisa, čime je osigurana njihova veća stručna utemeljenost, provedivost i prihvaćenost među relevantnim dionicima. Provedene radionice potvrdile su vrijednost participativnog pristupa u procesu donošenja odluka vezanih uz upravljanje invazivnim stranim vrstama te su omogućile uključivanje različitih perspektiva i iskustava u oblikovanje preporuka i prijedloga popisa koji predstavljaju jedan od ključnih rezultata projekta LIFE OrnamentalIAS.

Prijedlog popisa razmotrit će se prilikom ažuriranja crne i bijele liste, što je u nadležnosti ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode (trenutačno Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije)

Zaključek

V okviru aktivnosti T2.3 projekta LIFE OrnamentalIAS je bil izveden participativni proces priprave in usklajevanja seznamov okrasnih rastlin glede na njihov invazivni potencial v Sloveniji in na Hrvaškem. Na podlagi rezultatov analiz trga ter javnih in zasebnih zelenih površin je bila izvedena strokovna ocena invazivnosti izbranih vrst, ki je predstavljala izhodišče za pripravo osnutkov seznamov. V proces usklajevanja so bili vključeni predstavniki različnih strokovnih področij in sektorjev, ki sodelujejo pri načrtovanju, pridelavi, prodaji, uporabi in upravljanju okrasnih rastlin.

V okviru projekta je bilo izvedenih dvanajst delavnic z deležniki, pri čemer je bil v Sloveniji uporabljen večstopenjski pristop ločenega vključevanja posameznih skupin deležnikov, na Hrvaškem pa so bile delavnice organizirane s skupnim sodelovanjem vseh deležnikov. Razprave so potrdile pomen zgodnjega prepoznavanja invazivnih vrst, preventivnega delovanja ter spodbujanja uporabe neinvazivnih in domorodnih alternativ. Poseben poudarek je bil namenjen usklajevanju strokovnih izhodišč z možnostmi njihove praktične uporabe v hortikulturi ter zagotavljanju rešitev, ki bodo sprejemljive za različne sektorje.

Pomemben rezultat aktivnosti predstavljajo končni sezname okrasnih rastlin, pripravljeni na podlagi strokovne ocene invazivnosti in doseženega konsenza med deležniki. Sezname predstavljajo pomembno strokovno podlago za nadaljnje aktivnosti projekta LIFE OrnamentalIAS, pripravo kodeksa ravnanja ter ozaveščanje strokovne in širše javnosti o odgovorni uporabi okrasnih rastlin.

Proces usklajevanja je pokazal, da je učinkovito obravnavanje problematike invazivnih tujerodnih rastlin mogoče le z dolgoročnim sodelovanjem med strokovnimi institucijami, strokovnjaki s področja varstva narave, hortikulturnim sektorjem, javnimi ustanovami in drugimi deležniki. Projekt LIFE OrnamentalIAS je s participativnim pristopom prispeval k oblikovanju skupnih strokovnih izhodišč ter postavil temelje za nadaljnje zmanjševanje tveganj, povezanih z uporabo invazivnih okrasnih rastlin, in za spodbujanje trajnostne rabe rastlin v Sloveniji in na Hrvaškem. Kljub skupni metodologiji in tesnemu sodelovanju partnerjev zaradi razlik v nacionalni zakonodaji, obstoječih sistemih upravljanja invazivnih tujerodnih vrst ter nacionalnih posebnosti ni bilo mogoče oblikovati enotnih seznamov za obe državi. Zato so bili pripravljeni ločeni, a podobni sezname za Slovenijo in Hrvaško, ki odražajo nacionalne zakonodajne okvire, strokovne podlage in rezultate participativnega procesa usklajevanja z deležniki.

Pokazalo se je, da so učinki priprave seznama so veliko večji od samih rezultatov in se že kažejo, saj so bile informacije o delavnicah in oblikovanih seznamih tudi medijsko zelo zanimive z veliko objavami v različnih medijih.

Učinki so vidni v velikem interesu lokalnih skupnosti in državnih organov glede vključevanja pogojev v razpisne dokumentacije z vidika primernih vrst okrasnih rastlin za urejanje zelenih površin in pogoje sofinanciranja.

Seznam kratic

Tabela 14: Seznam uporabljenih kratic

kratica	opis
AVP	Arboretum Volčji Potok
CINEA	European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency / Evropska izvajalska agencija za podnebje, infrastrukturo in okolje
D2.1 / D2.2 / D2.4	D je kratica za angl. Deliverable , tj. projektna oznaka za pripravo rezultata oz. poročila
DS	DS je kratica za delovni sklop , izhaja iz prevoda Work Package (WP)
DRSV	Direkcija RS za vode
GBIF	Globalna podatkovna baza: The Global Biodiversity Information Facility (je mednarodna mreža in podatkovna infrastruktura, ki jo financirajo vlade držav po svetu, njen namen pa je omogočiti vsakomur, kjerkoli, prost dostop do podatkov o vseh oblikah življenja na Zemlji)
GloNAF	Globalna podatkovna baza: Global Naturalized Alien Flora (je stalno posodabljač se podatkovni projekt o naturaliziranih tujerodnih rastlinskih vrstah, ki je postal sinonim za številne sorodne projekte, povezane z različnimi znanstvenimi in politično pomembnimi vprašanji ter raziskavami na področju tujerodnih vrst)
ISSG	Globalna podatkovna baza: The Invasive Species Specialist Group (je svetovna mreža znanstvenih in strokovnih ekspertov s področja oblikovanja politik, namenjena zmanjševanju groženj, ki jih povzročajo invazivne tujerodne vrste)
KGZS	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
KGZS-Zavod CE	Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije Kmetijsko gozdarski zavod Celje
LIFE	Programme for the Environment and Climate Action / Program Evropske unije za okolje in podnebne ukrepe
NRP	Javni zavod Notranjski regijski park
RAS	Razvojna agencija Sora d.o.o.
Simbio	Simbio - Družba za ravnanje z odpadki d.o.o
T2.1 / T2.2 / T2.3	T je kratica za angl. Task , sl. naloga
UNIZG FAZ	Sveučilište u Zagrebu Agronomski fakultet
WFO	Globalna podatkovna baza: The World Flora Online (je spletna flora vseh poznanih rastlin, namenjena podpori globalni strategiji za ohranjanje rastlin)
WP	Work Package / delovni sklop
Zeleni prsten	Javna ustanova za upravljanje zaščitene področja i drugim zaščitene dijelovima prirode na području Zagrebačke županije Zeleni prsten
ZRSVN	Zavod RS za varstvo narave

Literatura

- Poročilo D 2.1: Analiza izbranih okrasnih invazivnih tujerodnih rastlin, ki se uporabljajo na zelenih površinah (javnih in zasebnih) v Sloveniji in na Hrvaškem / Izvještaj D 2.1: Analiza odabranih ukrasnih invazivnih biljnih vrsta korištenih na površinama zelenila (javnim i privatnim) u Sloveniji i Hrvatskoj / Deliverable D 2.1: Analysis of selected ornamental IAP use din green Spaces (public and private in Slovenia and Croatia, 31. 3. 2025
- Izvještaj D 2.2: Analiza stanja ukrasnih invazivnih biljnih vrsta i alternativnih biljnih vrsta u ponudi na tržištu / Analiza trenutnega stanja okrasnih invazivnih tujerodnih rastlin in alternativ, ki so na voljo na trgu (Deliverable D 2.2 - Analysis of the current state of ornamental IAP and alternatives offered on the market), 30.9.2024
- Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst
(<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A32014R1143>)
- NN 13/2024 Pravilnik o crnoj i bijeloj listi stranih vrsta
(https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2024_02_13_245.html)
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2016/1141 z dne 13. julija 2016 o sprejetju seznama invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo, v skladu z Uredbo (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2017/1263 z dne 12. julija 2017 o posodobitvi seznama invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo, ki je bil vzpostavljen z Izvedbeno uredbo (EU) 2016/1141 v skladu z Uredbo (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2019/1262 z dne 25. julija 2019 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2016/1141 z namenom posodobitve seznama invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/1203 z dne 12. julija 2022 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2016/1141 z namenom posodobitve seznama invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo
- Izvedbena uredba Komisije (EU) 2025/1422 z dne 17. julija 2025 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) 2016/1141 z namenom posodobitve seznama invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo

